

İsmayıl Şıxlının 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

2019-cu ilin mart ayında Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, istedadlı nasir, tanınmış ədəbiyyatşünas, pedaqoq və ictimai xadim, Xalq yazıçısı İsmayıl Qəhrəman oğlu Şıxlının anadan olmasının 100 illiyi tamam olur.

İsmayıl Şıxlı koloritli xarakterlər və yüksək mənəvi-əxlaqi keyfiyyətlərə malik surətlərlə zəngin yaradıcılığı ilə Azərbaycan xalqının bədii fikir salnaməsinə yeni parlaq səhifə yazmış söz ustalarındandır. Ədibin məşhur “Dəli Kür” romanı ictimai şüurda dönüşə və özünüdərkə yol açan mühüm ədəbi-mədəni hadisə kimi qiymətləndirilmişdir. Sənətkarın klassik irsin ənənələrini davam etdirməklə və folklor xəzinəsindən bə-

hərnlənməklə meydana gətirdiyi əsərlərdə dərin həyat fəlsəfəsi öz dolğun ifadəsini tapmışdır. Üslubun mükəmməlliyi, bədii dilin obrazlılığı, daxili aləmin təsvirinin genişliyi və əlvanlığı İsmayıl Şıxlı nəsrinə xas olan səciyyəvi cəhətlərdir. Taleyüklü məsələlərə münasibətdə daim vətəndaş ziyalı mövqeyi nümayiş etdirmiş İsmayıl Şıxlının fəaliyyəti bütövlükdə azərbaycançılıq məfkurəsinə sədaqətin və ənənəvi dəyərlərə ehtiramın bariz nümunəsidir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, müasir Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafı naminə təqdirəlayiq xidmətlər göstərmiş Xalq yazıçısı İsmayıl Şıxlının ana-

dan olmasının 100-cü ildönümünün qeyd olunmasını təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin təkliflərini nəzərə almaqla, Xalq yazıçısı İsmayıl Şıxlının 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham Əliyev

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 28 yanvar 2019-cu il

“Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi İdarə Heyətinin hesabat tədbiri keçirilmişdir

“Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi İdarə Heyətinin qərarı ilə 16 yanvar 2019-cu ildə “Xarı bülbül” sarayında “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin 2018-ci ilin yekunlarına həsr olunmuş geniş tərkibli hesabat tədbiri keçirilmişdir.

Tədbiri giriş sözü ilə açan “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi İdarə Heyətinin sədri, professor İlham Pirməmmədov bildirdi ki, 2018-ci il ölkəmizin siyasi, iqtisadi və sosial həyatında əldə edilən nailiyyətlər hər bir vətəndaş kimi “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin üzvlərini də sevindirmişdir. Bu uğurlar İctimai Birliyin fəaliyyətində də nəzərə çarpacaq dərəcədə hiss olunmuşdur. “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin bir çox üzvü Respublikamızın iqtisadiyyatında, sənayesində, mədəniyyətində, dövlət quruculuğu sahəsində, elm və təhsil sahəsində göstərdiyi xidmətlərə görə ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən imzalanan sərəncamlarla fəxri adlara layiq görülmüş, orden və medallarla təltif edilmişlər.

Hörmətli tədbir iştirakçıları! Dəyərli qonaqlar!

Təbii ki, əldə olunan bu möhtəşəm uğurların təməlinə sabitlik, iqtisadi rəqabətlik qabiliyyəti güclü olan ölkə iqtisadiyyatı, güclü ordu, müstəqil və uğurlu xarici siyasət dayanır. Bu sabitliyi bizə bəxş etmiş Azərbaycan xalqının ulu öndəri Hey-

dər Əliyevə Allahdan rəhmətlər, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya can sağlığı və uzun ömür arzu edirəm.

İcazənizlə hesabatıma başlamamışdan öncə Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda gedən döyüşlərdə canlarını qurban vermiş şəhidlərimizin, “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin yaradılmasında əməyi olmuş dünyasını dəyişmiş üzvlərinin, xüsusən də yanvar ayının 11-də qəfil ölmü ilə bizləri sarsıdan Bakı Dövlət Universitetinin Qazax filialının direktoru, coğrafiya elmləri doktoru professor Vüsat Əfəndiyevin əziz xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad edək. Allah rəhmət etsin!

Əziz tədbir iştirakçıları, 2018-ci ildə çoxlu uğurlarımızın, dövlət təltiflərinin, yüksək vəzifə təyinatlarımızın olmasını nəzərə alaraq “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi İdarə Heyətinin iclasında İctimai Birliyin illik fəaliyyətinə həsr olunmuş hesabat toplantısının geniş formada keçirilməsini qərara aldım.

Qeyd etdiyim kimi 2018-ci il ölkəmiz üçün əlamətdar hadisələrlə yaddaqalan bir dövr olmuşdur. Hamımıza məlumdur ki, 11 aprel 2018-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikasında növbədənəkar prezident seçkiləri keçirilmişdir. Seçkilərin təbliğat-təşfiqat dövründə biz də İctimai birliklərin icazə ver-

lən formatında seçkilərlə bağlı tədbirlərimizi keçirdik və “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi olaraq prezidentliyə namizəd İlham Əliyev cənablarına dəstək olduğumuzu bildirdik. Seçicilərin böyük fəallığı ilə keçən seçkidə ölkə prezidenti cənab İlham Əliyev seçicilərin 86,02 % səsini qazanaraq növbəti 7 il müddətinə ölkə prezidenti seçilmişdir.

Biz də “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi olaraq böyük qələbə münasibətilə xalqımızı və prezidentimizi ürəkdən təbrik etdik. Diqqətinizə çatdırıram ki, bu il Azərbaycan xalqının böyük oğlu, ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyi ölkənin hər yerində olduğu kimi, Qazax mahalında da böyük təntənə ilə qeyd edildi. Həmçinin hər birimizə məlumdur ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasının 100 illik yubileyi münasibətilə Prezident cənab İlham Əliyev 2018-ci ili Azərbaycan Respublikasında “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ili” elan etmişdir. Buna müvafiq olaraq ölkəmizdə və xaricdə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ilə bağlı böyük tədbirlər keçirilmişdir. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 100 illiyinə həsr olunmuş möhtəşəm 26 iyun hərbi paradını və Bakının işğaldan azad olunmasının 100 illiyinə həsr olunmuş Azərbaycan-Türkiyə silahlı qüvvələrinin birgə hərbi paradını xüsusi

qeyd etmək istərdim.

Tədbirdə iştirak edən insanlara baxaraq ürəyimdən keçən bir hissi Sizinlə bölüşmək istəyirəm: Nə yaxşı ki, Sizlər kimi qeyrətli, vətənpərvər, şərəfli insanlarla bir yerdəyik. Məlumdur ki, Qazax Xeyriyyə Cəmiyyəti Azərbaycanın ən çətin dövrlərində - 1990-cı ildə yaradılmışdır. O vaxt bu Cəmiyyətin fəaliyyətində çoxlu sayda vətənpərvər oğul və qızlarımız fəaliyyət göstərmişdirlər. Bu birliyin sayəsində Qazax və Ağstafanın işğal edilməsinin qarşısı alınmış və Qazaxdan bir nəfər də olsun başqa rayona gedən məcburi köçkünülmüş olmamışdır. Yenə qeyd edirəm, bu gün burada bizimlə bir yerdə həmin vaxtlarda baş verən hadisələrin canlı şahidi olmuş insanlar iştirak edir. Mən ad çəkmədən Cəmiyyətin fəaliyyətində zərər qədər də olsa əməyi olan hər kəsə “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi adından təşəkkürümü bildirirəm.

Tam məsuliyyətlə deyə bilərəm ki, bu gün “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi Qazax mahalının simvollarından birinə çevrilmişdir. Qazax və Ağstafa camaatı bizim gördüyümüz tədbirlər haqqında yaxından maraqla-

nır, xoş sözlərini, irad və tövsiyələrini bildirir. İctimai Birliyin mətbu orqanı olan “Dəli Kür” qəzetinin növbəti sayının çap olunmasını səbrsizliklə gözləyirlər. Son bir ildə “Dəli Kür” qəzetinin tirajı artırılaraq 750 nüsxəyə çatdırılmışdır. Onlardan Qazax və Ağstafa rayonlarının hər birinə 250 nüsxə göndərilir və orada pulsuz olaraq əhali arasında yayılır. Eyni zamanda, qəzetin hər bir nömrəsi İctimai Birliyin internet sahifəsində (www.qazaxib.az) yerləşdirilir.

Hesab edirəm ki, “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin rəsmi qeydiyyatdan keçmiş üzvləri ilə bərabər, bütün Qazax mahalının camaatı da bizim İctimai Birliyin eynihüquqlu üzvləridir.

(Davamı 2-ci səhifədə)

"Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyi İdarə Heyətinin hesabat tədbiri keçirilmişdir

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Həmçinin İctimai Birliyin başqa rayonlardan olan çoxlu sayda üzvləri də vardır. Məsələn, bu gün tədbirimizdə bizimlə birgə iştirak edən Taryel Qarayev Ağdam rayonunu, Fərhad Eyyubov Qəbələ rayonunu, Əsəd Cahangir Beyləqan rayonunu, Şəmil Sadiq Naxçıvan bölgəmizi, Eldar Əliyev və Afiq Əliyev isə Şuşa rayonunu təmsil edirlər.

Əziz tədbir iştirakçıları! İndi isə "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyi tərəfindən 2018-ci ildə görülmüş işlər haqqında bəzi məlumatları diqqətinizə çatdırmaq istəyirəm.

"Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyi 2018-ci ilin ilk tədbirini "Şöhrət" ordenli, Respublika Ağsaqqallar Şurasının sədr müavini, əməkdar elm xadimi, akademik Teymur Bünyadovun anadan olmasının 90 illik yubileyi münasibətilə və onun Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin sərəncamı ilə "Şərəf" ordeni ilə təltif olunması ilə bağlı silsilə tədbirlərlə başladı. Öncə 7 fevral 2018-ci ildə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında akademik Teymur Bünyadovun 90 illik yubileyinə həsr olunmuş elmi sessiya keçirildi.

Fevral ayının 17-də isə "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə "Xarı bülbül" sarayında akademik Teymur Bünyadovun 90 illik yubileyinə həsr olunmuş geniş tədbir keçirildi. Tədbirdə AMEA və ali təhsil müəssisələrinin alimləri, Milli Məclisin deputatları, şairlər, incəsənət xadimləri və s. iştirak etdilər. Bizə sürpriz olaraq Qazax rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı cənab Rəcəb Babasov, Aqsata rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Lələ Eyyubova və mahalımızdan gələn digər qonaqlar tədbirimizdə iştirak etdilər. Hörmətli Teymur müəllim! Siz həqiqətən də Qazax Xeyriyyə Cəmiyyətinin qurucularından və fəaliyyətində böyük əməyi olan bir qazaxlı kimi daim bizim qəlbimizdə əbədi yaşayacaqsınız. Biz Sizinlə fəxr edirik və qürur duyuruq!

- Növbəti tədbirimiz Novruz Bayramı ərəfəsində dahi Səməd Vurğunun anadan olmasının 112-ci ildönümü münasibətilə Fəxri Xiyabanda Səməd Vurğunun məzarı önündə "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvləri və Səməd Vurğunun Ev Muzeyinin əməkdaşları ilə birgə böyük izdihamlı tədbir keçirdik. Həmçinin Fəxri Xiyabanda uyuyan unudulmaz xalq yazıçıları Mehdi Hüseynin, İsmayıl Şıxlının, İsa Muğannanın və Yusif Səmədoğlunun, xalq şairi Vaqif Səmədoğlunun və digər eloğullarımızın da məzarlarını ziyarət edib, əklillər qoyduq.

- 21 mart tarixində "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyi İdarə Heyətinin üzvləri də Azərbaycan Yazıçılar Birliyi Qazax Filialının sədri şair Barat Vüsalla birgə Qazaxda Xalq şairi Səməd Vurğunun Yuxarı Salahlıdakı Poeziya evində keçirilən tədbirdə iştirak etmişlər.

- Mart ayının 23-də 11 aprel növbədənəkar Prezident seçkiləri ilə bağlı 31 martda "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvləri professor Mustafa Babanlı, professor Əhməd Vəliyev mənimlə birlikdə Yeni Azərbaycan Partiyasının yerli təşkilatları

həsr olunmuş tədbir keçirilmişdir. Həmin tədbir Azərbaycan Televiziyasının Mədəniyyət kanalında tam olaraq nümayiş etdirilmiş və mətbuatda tədbir haqqında geniş yazılar dərc edilmişdir.

- May ayının 27-də "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvləri və Səməd Vurğunun Ev muzeyinin əməkdaşları ilə birgə Xalq şairi Səməd Vurğunun anım günündə şairin məzarının ziyarət etdik.

- 15 iyun 2018-ci ildə Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyi və Qazax rayon İcra

almış həkim-uzmanlarımız da iştirak etmişdi.

Hesabat dinləməsi bitdikdən sonra filologiya elmləri doktoru Məti Osmanoğlunun 60 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbir başlandı. Tanınmış alimlər, ictimai xadimlər Məti müəllim haqqında öz ürək sözlərini və arzularını dedilər.

- 8 sentyabr 2018-ci ildə Xaçmaz rayon İcra Hakimiyyətinin, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin və Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin birgə təşkilatçılığı ilə Xaçmaz rayonunda Şəxsiyyətlər parkında ustad Aşıq Ədalət

məddin Ziyadoğlu, Məmməd Afşan, Qafar Sarıvəlli, Aşıq Altay, Şəmistan Nəzirli, Ralız Qaravəliyev, İbrahim İlyaslı, Vəli Xramçaylı, Bəxtiyar Rüstəmoğlu, Arif Əliyev, Varis Yolçuyev, Avdı Qoşqar, Sultanxanım Nəsimova, Dürdanə Vəkilova, Çiçək Mahmudqızı, İlhamə Qəsəbova, Cığatəl İsaqızı, Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin sədri Əməkdar elm xadimi, professor Məhərrəm Qasımlı, BDU Qazax filialının direktoru professor Vüsat Əfəndiyev, Firdovsi Umudiv, İcra Hakimiyyəti aparatının işçiləri, bələdiyyə sədrləri, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət işçiləri, idarə, müəssisə və təşkilat rəhbərləri, şəhər və kənd ağsaqqalları, qonaqlar və KİV nümayəndələri iştirak etmişdilər.

Həmçinin həmin gün Qazax rayon İcra Hakimiyyəti tərəfindən Mədəniyyət evinin qarşısında ustad aşıq Ədalət Nəsimovun dünyadan köçməsinin bir ilinə həsr olunmuş mərasimin təşkil olunmuşdur.

Həmin gün Qazax Gənclər Mərkəzində "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin dəstəyi ilə çap olunmuş Aşıq Ədalətin xatirəsinə həsr olunmuş "Könül dastanı" adlı 400 səhifəlik 500 tirajla çap olunmuş kitabın təqdimatı olmuşdur.

Qeyd edim ki, bu ilin yanvar ayında ustad aşıq Dərya Məhəmmədin şagirdi, çağdaş Azərbaycan aşıq sənətinin ustad aşıqlarından olan Aşıq Yağub Şıxlı dünyasını dəyişdi. "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyi Aşıq Yağubun qəbirüstü məzar daşının hazırlanmasına maddi köməklik göstərmişdir.

- 6 oktyabr 2018-ci ildə "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin təşkilatçılığı ilə Atatürk Mərkəzində çağdaş Azərbaycan poeziyasının tanınmış nümayəndəsi, İbrahim İlyaslının 55 illiyinə həsr olunmuş tədbir və çapdan çıxmış "Şair olmaq zülumdü" kitabının təqdimatı keçirilmişdir.

- 27 oktyabr 2018-ci ildə Qazax Rayon İcra Hakimiyyəti, "Aşıq Şəmsir" Mədəniyyət Ocağı İctimai Birliyi, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin birgə təşkilatçılığı ilə Qazaxda Aşıq Ələsgərli Aşıq Şəmsirin abidələrinin açılışı olmuşdur.

- Həmçinin həmin gün Qazax rayon Mədəniyyət mərkəzində Aşıq Şəmsirin 125 illik yubiley tədbiri keçirilmişdir.

- 2 noyabr 2018-ci ildə Ağstafa Rayon İcra Hakimiyyəti və "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin birgə təşkilatçılığı ilə Ağstafada Azərbaycanın Xalq yazıçısı, "İstiqlal" ordeni laureatı İsa Muğannanın (Hüseynov) anadan olmasının 90-cı ildönümü ilə əlaqədar yubiley tədbiri keçirilmişdir.

(Davamı 3-cü səhifədə)

nın Qazax və Ağstafa rayonlarında təşkil etdikləri seçkilərin təbliğat-təşviqat tədbirlərində aktiv formada iştirak etdik.

- 11 aprel növbədənəkar Prezident seçkilərinə dəstək kompaniyası ilə bağlı "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin mərkəzi ofisində İctimai Birliyinin İdarə Heyətinin genişləndirilmiş tədbiri keçirilmişdir. Həmin tədbirdə Birliyimizin bütün üzvləri İlham Əliyevin namizədliyini dəstəklədiklərini və seçkilərdə layiqli namizədə səs verəcəklərini bildirdilər.

- Aprelin 14-də Bərdə rayon İcra Hakimiyyəti və Bərdə rayon Təhsil Şöbəsinin təşkilatçılığı ilə Bərdə şəhərində Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Alı Mustafayev adına 5 saylı tam orta məktəbin önündə Alı Mustafayevin büstünün açılış mərasimində İctimai Birliyin adından professor Rüstəm Kamal və İctimai Birliyin katibi Yusif Aliyev iştirak etmişdir.

Həmçinin onu da qeyd edim ki, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin fəaliyyət planına uyğun olaraq mahalın tanınmış sənətkarları, şair və yazıçıların doğum və anım günlərinin keçirilməsi də nəzərdə tutulmuşdur.

- 14 may 2018-ci ildə Rəşid Behbudov adına Dövlət Mahnı Teatrında "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin, Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin təşkilatçılığı və Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin razılığı ilə birgə ustad aşıq Şıxlı Məhəmmədin (Dərya Məhəmməd) anadan olmasının 110 illiyinə

Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycanda hakimiyyətə qayıdışının 25-ci ildönümü və Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 100 illik yubileyinə həsr olunmuş "Milli Qurtuluşdan Zəfərə doğru" kütləvi vətənpərvərlik bayramında Birliyin üzvləri geniş tərkibdə iştirak etmişdir.

- 1 iyulda "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin təşkilatçılığı ilə Səməd Vurğunun Ev Muzeyində filologiya elmləri doktoru Məti Osmanoğlunun 60 illik yubileyi və yeni çap olunmuş kitablarının təqdimat mərasimi keçirildi.

- 12 iyul 2018-ci ildə "Xarı bülbül" sarayında "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin 2018-ci ilin birinci yarımilinin yekunlarına həsr olunmuş genişləndirilmiş hesabat tədbiri keçirilmişdir. Tədbirdə İctimai Birliyimizin üzvləri olan akademik Teymur Bünyadov, akademik Nizami Cəfərov, akademik Şahin Mustafayev, akademik Məhəmməd Babanlı, Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar Təşkilatları Milli Konfederasiyasının prezidenti Məmməd Musayev, tədqiqatçı

Şəmistan Nəzirli, general-mayor Məmməd Eminov, həmçinin Türkiyənin Süleyman D?mir?l Universitetinin professoru, Mexanika üzrə Türk Milli Komitəsinin s?dr müavini Abdulla Sofiyev, Almanyanın Rostok Universitetinin doktoru Cavid Səfərov, ictimai-siyasi xadimlər, xaricdə təhsil

büstünün açılış tədbiri olmuşdur. Tədbirdə mənimlə bərabər Xaçmaz rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Şəmsəddin Xanbəyev, akademik Teymur Bünyadov, Yusif Aliyev, Rafail İncəyurd, Aşıqlar Birliyinin sədri professor Məhərrəm Qasımlı, Birliyin üzvləri Aşıq Şaiq, Aşıq Altay, Aşıq Avdi, Aşıq Bəhmən, iş adamı, xeyriyyəçi Akif Nəbiyev və Aşıq Ədalətin ailə üzvləri iştirak etmişdir.

Hamınıza məlumdur ki, Azərbaycanın və türk dünyasının böyük ozanı, ustad sənətkarı Aşıq Ədalət 14 sentyabr 2017-ci ildə dünyasını dəyişmişdir. Böyük sənətkar öz vəsiyyətinə uyğun olaraq Qazax rayonunun Ağköynək qəbiristanlığında dəfn olunmuşdur. Qazax rayon İcra Hakimiyyətinin və "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin birgə dəstəyi ilə Xalq rəssamı Natiq Əliyev tərəfindən ustad sənətkarın qəbirüstü abidəsi hazırlanaraq qəbri üzərində ucaldılmışdır.

- 15 sentyabr 2018-ci ildə Qazax rayon İcra Hakimiyyətinin, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin və Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin birgə təşkilatçılığı ilə təşkil olunmuş Əməkdar incəsənət xadimi Aşıq Ədalət Nəsimovun qəbirüstü abidəsinin açılış mərasimi keçirilmişdi. Tədbirdə akademik Teymur Bünyadov, Xalq şairi Nəriman Həsənzadə, Puşkin Əhmədov, Arzu-man Abdulkərimov, Vidadi Bayramov, Rafael İncəyurd, Fikrət Hacıyev, Elxan Məmmədli, Məti Osmanoğlu, Yusif Aliyev, Za-

"Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyi İdarə Heyətinin hesabat tədbiri keçirilmişdir

(Əvvəli 2-ci səhifədə)

Tədbiri akademik Nizami Cəfərov və şairə Cığatəl isaqızı aparmışdır.

- 10 noyabr 2018-ci ildə Atatürk Mərkəzində "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyi, Atatürk Mərkəzi və Hədəf Nəşrlərinin birgə təşkilatçılığı ilə Əməkdar incəsənət xadimi, Xalq yazıçısı, "İstiqlal" ordenli, İsa Muğannın (Hüseynov) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamına uyğun olaraq 90 illik yubileyinə həsr edilmiş "Yazıçı və bədii yaradıcılıq ideali" adlı Elmi-praktik konfrans keçirilmişdir.

- 28 noyabr 2018-ci ildə Rəşid Behbudov adına Dövlət Mahnı Teatrında Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Aşıqlar Birliyi, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin birgə təşkilatçılığı ilə ustad aşıq Cəlal Qəhrəmanovun 90 illik yubileyinə həsr olunmuş ədəbi-bədii gecə və AMEA-nın Folklor İnstitutunun dissertantı İlahmə Qəsəbovanın yeni çapdan çıxmış "Aşıq Cəlalın sənət yolu" adlı kitabın təqdimatı keçirilmişdir. Tədbir Dövlət Televiziyaşının Mədəniyyət kanalında efirə getmişdir.

- 8 dekabr 2018-ci ildə Sumqayıt Poeziya Klubunda Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsinin dəstəyi, Poeziya Klubunun və "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin təşkilatçılığı ilə Azərbaycan Yazışlar Birliyinin üzvü, tanınmış pedaqoq və şair, əmək veteranı, Qazax Pedaqoji Texnikumunun (Qazax Müəllimlər Seminariyası) məzunu, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Qənirə Mehdiqanlının 80 illik yubileyinə həsr olunmuş ədəbi-bədii gecə təşkil olunmuşdur.

- Həmçinin bir məsələni də qeyd edim ki, Qazax Müəllimlər Seminariyasının 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin müvafiq Sərəncamının icrası ilə əlaqədar "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin maddi dəstəyi ilə tanınmış tədqiqatçı, jurnalist Şəmistan Nəzirinin "Qoridən gələn qatar" kitabının yeni əlavələrlə 500 tirajla yenidən çap etdirilib.

Bundan başqa bizə müraciət edən şəhid ailələri, veteran övladlarının təhsillə bağlı problemlərinə də köməklik göstərmişik.

Həmçinin 2018-ci ildə "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvlərinin əldə etdikləri uğurlardan da danışaq.

- 22 yanvar 2018-ci ildə filologiya elmləri doktoru, professor Rüstəm Kamal Ədəbiyyatşünaslıq elminin inkişafında xidmətlərinə və səmərəli elmi fəaliyyətinə görə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun "İlin alimi" diplomuna layiq görülmüşdür.

- 20 may 2018-ci ildə Rusiya

Federasiyasının Soçi şəhərində Əməkdar jurnalist, gənc yazıçı Varis Yolçuyev mayın ayında Rusiyanın Soçi şəhərində keçirilən "Ədəbiyyat üzrə festivallar festivalı"nda Avrasiya materikinin 170 yazıçısı arasında 1-ci yer tutaraq Festivalın qızıl medalını Azərbaycana gətirmişdir.

- 20 sentyabr 2018-ci ildə Təhsil Nazirliyinin elan etdiyi müsabiqədə Qazax şəhər 3 sayılı tam orta məktəbin müəllimləri Tahirə Xasməmmədova və Şəlalə Məhərrəmovə tərəfindən təqdim olunmuş və "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin dəstək olduğu "Psixoloji maarifləndirmə" layihəsi qalib olmuşdur. Layihəyə uyğun olaraq Qazax və Ağstafa müəllimləri üçün Türkiyə Cümhuriyyətindən dəvət ediləcək Türkiyə uşaqları iş birliyi üzrə dünyada tanınmış professor Erdəm Söyləməzin mühazirə və seminarları təşkil olunacaqdır. Qeyd edim ki, professor Erdəm Söyləməzin gəliş-gediş və Qazax-Ağstafada qalma xərcləri "Qazax Xeyriyyə" İc-

mayan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə Əməkdar həkim fəxri adı verilmişdir;

- 31 iyul 2018-ci ildə Qazax rayon İcra hakimiyyəti Başçısının 1-ci müavini Aliyev Məmməd Oruc oğlu Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə "Dövlət qulluğunda fərqlənməyə görə" medalı ilə təltif olunmuşdur;

- 31 iyul 2018-ci ildə Prezident Administrasiyasının Humanitar siyasət məsələləri şöbəsinin müdür müavini Əhmədov Məhərrəm Camal oğlu Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə 3-cü dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif olunmuşdur;

- 31 iyul 2018-ci ildə Ağstafa rayon İcra Hakimiyyətinin İctimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsinin müdür müavini Məsməliyev Əziz Tanrıverdi oğlu Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə "Dövlət qulluğunda fərqlənməyə görə" medalı ilə təltif olunmuşdur;

timai Birliyi və Qazax rayon İcra Hakimiyyəti tərəfindən qarşılanacaqdır.

- 9 oktyabr 2018-ci ildə Salatin Əhmədli apardığı elmi-tədqiqat işlərinin əsasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının ixtisaslaşmış Dissertasiya Şurasında filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim etdiyi dissertasiyanı uğurla müdafiə etmişdir.

- 24 noyabr 2018-ci ildə Bakı, "Sərhədçi" İdman Olimpiya Kompleksində Alpaqut Turan döyüş sənəti üzrə Birinci dünya çempionatında Əliyev Tural Məhəmməd oğlu Alpaqut Turan döyüş sənəti üzrə birinci dünya çempionatının qalibi olub.

- 29 noyabr 2018-ci ildə İngiltərənin paytaxtı London şəhərində Azərbaycanın tanınmış yazıçısı, Əməkdar jurnalist Yolçuyev Varis Musa oğlu Beynəlxalq London Mükafatının 29 noyabr 2018-ci ildə açıqlanan yekun siyahısında yer alıb. Həmyerlimizin Dumanlı Albionda diqqəti çəkən əsəri "Səmadan yixılan mələk" dramı olub.

- 2 fevral 2018-ci ildə Bilgəh Kardioloji Sanatoriyasının şöbə müdiri Şahməmmədov Şərif Şahməmməd oğlu oğluna Azər-

mentinin baş direktorunun müavini vəzifəsində işləyən Etibar Akif oğlu Abbasovdur.

- 4 oktyabr 2018-ci ildə Qazax şəhər 3 sayılı tam orta məktəbin ingilis dili müəllimi Xasməmmədova Tahirə Oruc qızına Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə Əməkdar

müəllim fəxri adı verilmişdir;

- 4 oktyabr 2018-ci ildə Ağstafa şəhər 2 sayılı tam orta məktəbin dil, ədəbiyyat müəllimi Bezraşvard Nigar Ənvər qızına Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə Əməkdar müəllim fəxri adı verilmişdir;

- 4 oktyabr 2018-ci ildə Qazax şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbin fizika müəllimi Qayayeva Yasəmən Naib qızı Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunmuşdur;

Hörmətli tədbir iştirakçıları! İndi isə birliyimizin üzvlərinə mükafatları təqdim edirik.

"Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyi İdarə Heyətinin qərarı ilə aşağıda adları çəkilən həmyerlilərimiz Birliyin "Fəxri Diplom"ları və "Fəxri Fərman"ları ilə təltif olunurlar:

"Fəxri Diplom"

1. Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar Təşkilatları Milli Konfederasiyasının prezidenti, iqtisad elmləri doktoru, "Aqrarkredit" Səhmdar Kredit Təşkilatının İdarə Heyətinin sədri, "Qazax" Xeyriyyə İctimai Birliyinin üzvü Məmməd Qurban oğlu Musayev Azərbaycanda bank sektorunun və iqtisadiyyatın inkişafındakı müstəsna xidmətlərinə, sahibkarlarla iş sahəsində əldə edilən uğurlu nailiyyətlərinə və "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin fəaliyyətində aktiv iştirakına görə;

2. Qazax Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rəcəb Abas oğlu Babaşov Qazax rayonunun sosial-iqtisadi inkişafındakı xidmətlərinə, Qazax Rayon İcra Hakimiyyətinin və "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin birgə həyata keçirilən tədbirlərinin yüksək səviyyədə təşkil edilməsində və iştirakına görə;

3. Ağstafa Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Məhərrəm Böyükağa oğlu Quliyev Ağstafa rayonunun sosial-iqtisadi inkişafındakı xidmətlərinə, Ağstafa

Rayon İcra Hakimiyyətinin və "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin birgə həyata keçirilən tədbirlərinin yüksək səviyyədə təşkil edilməsində və iştirakına görə;

4. Əməkdar dövlət qulluqçusu, Prezident Administrasiyasının Humanitar siyasət şöbəsinin müdür müavini Məhərrəm Camal

oğlu Əhmədov Azərbaycan dövləti qarşısındakı xidmətlərinə görə və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə 3-cü dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif olunması münasibətilə;

5. Bakı Dövlət Universitetinin Qazax filialının direktoru, Əməkdar elm xadimi, coğrafiya elmlər doktoru, professor, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Vüsat Əmir oğlu Əfəndiyev Azərbaycanda elm və təhsilin inkişafındakı xidmətlərinə, Bakı Dövlət Universitetinin Qazax filialının yenidən qurulması və idarə edilməsində əldə edilən uğurlu nailiyyətlərinə, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin fəaliyyətində fəal iştirakına görə; Qeyd edim ki, biz "Fəxri Diplom"larla təltif edilməni İdarə Heyətinin 7 yanvar 2018-ci il iclasında qərara almışdıq. Həmin vaxt isə bizim hamımızın əzizi professor Vüsat Əfəndiyev həyatda idi. Mən bu "Fəxri Diplom"u Vüsat müəllimin ailəsinə çatdıracağam.

"Fəxri Fərman"

1. Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçılar Teatrının aktrisası, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Lətifə Cahandar qızı Əliyeva Azərbaycan mədəniyyəti qarşısında müstəsna xidmətlərinə, kino, teatr və tamaşalarda yaratdığı unudulmaz rollara görə və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə Xalq artisti fəxri adı alması münasibətilə;

2. Azərbaycan kino və teatr aktrisası, televiziya aparıcısı, Xalq artisti, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdcüsü, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Həmidə Məmməd qızı Ömərova peşəkar aktrisa fəaliyyəti ilə Azərbaycan kinosunun və teatrının inkişafındakı müstəsna xidmətlərinə və gənc aktyor nəslinin yetişməsinə nailiyyətlərinə görə;

(Davamı 4-cü səhifədə)

"Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyi İdarə Heyətinin hesabat tədbiri keçirilmişdir

(Əvvəli 3-cü səhifədə)

3. "Qazax" Xeyriyyə İctimai Birliyinin üzvləri, iş adamları Musa Baba oğlu Əhmədov və İman Baba oğlu Əhmədov uzun müddət "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin fəaliyyətində aktiv iştirak etdiklərinə görə;

4. 1 sayılı Bakı "ASAN xidmət" mərkəzinin direktoru, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Labidə Həsən qızı Batiyeva Azərbaycan dövlət qulluqçusu-vətəndaş münasibətlərinin keyfiyyətinin artırılması istiqamətində əldə edilən uğurlu nailiyyətlərinə, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə "Dövlət qulluğunda fərqlənməyə görə" medalı ilə təltif olunduğuna və "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin fəaliyyətində aktiv iştirakına görə;

5. Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçılar Teatrının aktyoru, Xalq artisti, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Tanyel İsgəndər oğlu Qasımov Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətlərinə, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə 3-cü dərəcəli "Əmək" ordeni ilə təltif olunması münasibətilə və "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin tədbirlərində fəal iştirakına görə;

6. Gəncə Dövlət Universitetinin İnzibati təsərrüfat işləri üzrə prorektoru, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Fəxrəddin Şərif oğlu Həsənov Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə Əməkdar mühəndis fəxri adı alması və anadan olmasının 60 illiyi münasibətilə;

7. "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Vəqif Hüseyn oğlu Nəsimov Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafındakı xidmətlərinə görə və anadan olmasının 80 illiyi münasibətilə;

8. "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Məddət Mühid oğlu Səttarov "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin fəaliyyətində aktiv iştirakına görə və anadan olmasının 50 illiyi münasibətilə;

9. Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin Baş Hərbi İnspeksiyasının rəis müavini, general-mayor Namiq Qasımov oğlu Poladov Azərbaycan Ordusunun döyüş hazırlığı sahəsində yüksək xidmətləri və Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 100 illiyi münasibətilə;

10. Həydar Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodunun direktoru, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Roman Fərhad oğlu Nağıyev Azərbaycan Respublikasında neft sənayesi sahəsində uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətlərinə görə və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə "Əməkdar mühəndis" fəxri adının alınması münasibətilə;

11. Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin şöbə müdürü, dosent, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin İdarə Heyətinin üzvü Yusif İmrayıl oğlu Aliyev Səmərəli elmi fəaliyyətinə və "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin tədbirlərində aktiv iştirakına görə;

12. Yazıcı, publisist, Azərbaycan Beynəlxalq Radiosunun şöbə müdürü, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Natavan

Dəmirçi qızı Atamoğlanova Azərbaycan ədəbiyyatı qarşısındakı xidmətlərinə, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin tədbirlərində fəal iştirakına görə və anadan olmasının 55 illiyi münasibətilə;

13. Hədəf liseyinin direktoru, filologiya üzrə fəlfə doktoru, dosent şair, publisist, İsa Muğanna yaradıcılığının tədqiqatçısı Şəmil Kamil oğlu Sadiqov Xalq yazıçısı İsa Muğannaya həsr olunmuş "İsa Muğanna yaradıcılığı "İdeal" işığında" monoqrafiyasına görə;

14. Azərbaycan Gələcək Federasiyasının vitse-prezidenti, "Sərhəddi" Olimpiya İdman Mərkəzinin rəis müavini, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Firdovsi Qəminalı oğlu Umudov Azərbaycanda idmanın inkişafındakı misilsiz xidmətlərinə və yetirmələrinin sərbəst güləş yarışlarında yüksək nəticələr göstərdiyinə və 2018-ci ildə əldə olunan uğurlarına görə;

15. Ağstafa şəhər 2 sayılı tam orta məktəbin dil, ədəbiyyat müəllimi "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Nigar Ənvər qızı Bezraşvard Təhsilin inkişafına göstərdiyi xidmətlərə və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə "Əməkdar müəllim" fəxri adının verilməsi münasibətilə;

16. Kiçik yaşından böyük musiqi festivallarının qalibi, adı Azərbaycanın gənc istedadları

nın "Qızıl kitabı"na yazılmış, gənc pianoçu, Prezident təqaüddüsu, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Vurğun Mehman oğlu Vəkilov Azərbaycanda musiqinin və musiqi mədəniyyətinin inkişafında göstərdiyi böyük xidmətlərə, qazandığı uğurlu nailiyyətlərə və anadan olmasının 20 illiyi münasibətilə;

17. İsmət Qayıbov adına Qazax şəhəri 3 sayılı tam orta məktəbin ingilis dili müəllimi, Respublika üzrə "İlin ən yaxşı müəllimi" müsabiqəsinin qalibi, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Tahirə Oruc qızı Xasmməddova Təhsilin inkişafına göstərdiyi xidmətlərə və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə "Əməkdar müəllim" fəxri adının verilməsi münasibətilə;

18. Vəliyev adına Qazax şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbin fizika müəllimi, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Yasəmən Naib qızı Qayayeva Təhsilin inkişafına göstərdiyi xidmətlərə və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə "Tərəqqi" medalı ilə təltif edildiyinə görə;

19. Tanınmış jurnalistlər, televiziya aparıcıları, rejissorlar, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvləri Həmid Hersçi və İlhamiyyə Rza Azərbaycanda jurnalistikanın inkişafındakı xidmətlərinə və ictimai fəaliyyətdə əldə etdikləri nailiyyətlərə görə;

20. "Dəli Kür" qəzetinin baş redaktoru, Atatürk Mərkəzinin müdür müavini, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Osman Ənvər oğlu Musayev "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin fəaliyyətində aktiv iştirakına və anadan olmasının 60 illiyi münasibətilə;

21. "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Arif Sayad oğlu Əliyev uzun müddət "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin fəaliyyətində fəal iştirakına və anadan olmasının 65 illiyi münasibətilə;

22. Sərbəst güləş üzrə Azərbaycanın əməkdar məşqçisi, beynəlxalq dərəcəli hakim, idman ustası, Avropa və dünya çempionatının qalibi, dünya kubokunun sahibi, IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının gümüş medalçısı, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü Tural Məhəmməd oğlu Əliyev Azərbaycanda idmanın inkişafında, təbliğindəki xüsusi xid-

mətlərinə, hakimlik, məşqçilik fəaliyyətinə və "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin tədbirlərində aktiv iştirakına görə təltif olunur.

Həmçinin, 2018-ci ildə "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvlərindən yüksək məsul vəzifələrə təyinatlar da olmuşdur.

- "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyi İdarə Heyətinin üzvü texnika elmləri doktoru, "Şöhrət" ordeni laureatı, Əməkdar mühəndis Qasım Abdullayev Baş nazir cənab Novruz Məmmədovun əmri ilə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti Aparatının Kommunikasiya, tikinti və kommunal təsərrüfat məsələləri şöbəsinin müdürü;

- Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyevin sərəncamı ilə iqtisad üzrə elmlər doktoru, professor Famil Mustafayev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının sədr vəzifələrini icra edən, sədr müavini;

- 2018-ci ildə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri Sahil Babayevin əmri ilə Dövlət Məşğulluq Xidmətinin rəisi Fuad Musayev Dövlət Məşğulluq Xidmətinə rəis təyin edilib.

Bütün bunlarla yanaşı xüsusi olaraq qeyd etmək istəyirəm ki, Qazax Müəllimlər Seminariyasının 100 illik yubileyinin dövlət səviyyəsində qeyd edilməsi üçün çox hörmətli Xalq şairi Nəriman Həsənzadə, çox hörmətli akademik Teymur Bünyadov öl-kə Prezidenti cənab İlham Əliyevə məktub yazaraq bu təhsil ocağının Azərbaycanda təhsilin, maarifin inkişafında göstərdiyi xidmətləri nəzərə alınaraq yubileyə bağlı sərəncam verməsini xahiş etmişdirlər. Bu məktuba əsasən 3 noyabr 2018-ci ildə Qazax Müəllimlər Seminariyasının 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Sərəncam imzalamışdır. Bu sərəncamın icrası ilə əlaqədar olaraq Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi Qazax rayon İcra Hakimiyyətinin təklifləri nəzərə alınaraq 2019-cu ilin fevral-noyabr ayları ərzində Seminariya ilə bağlı bir çox tədbir və konfranslar təşkil edəcəkdir.

Əziz dostlar, dəyərli qonaqlar, hər birinizə təşəkkür və minnətdarlığımızı bildiririk. Hər birinizlə fəxr edirik, çox sağ olun. Qeyd edim ki, bu gün tədbirimizdə üzrlü səbəblərdən tədbirimizdə iştirak edə bilməyən insanların "Fəxri Fərman"ları yaxın günlərdə özlərinə çatdırılacaq.

Professor İlham Pirməmmədovun çıxışından sonra Qazax rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rəcəb Babayev çıxış edərək Birliyin sədri İlham Pirməmmədovun 2018-ci il üzrə illik hesabatını yüksək qiymətləndirərək,

həmçinin Qazax rayonunda aparılan islahatlardan, yenidənqurma və quruculuq işlərindən geniş danışaraq "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvlərinə can sağlığı və daha məhsuldar fəaliyyət arzuladı. Sonra Xalq şairi Nəriman Həsənzadə, akademik Teymur Bünyadov, akademik Nizami Cəfərov, Qazax Xeyriyyə Cəmiyyətinin sabiq sədri Vidadi Bayramov, professor Qəzənfər Paşayev, professor Rüstəm Kamal, professor Məhəbbət Dəmirçiyeva, çıxış edərək hesabatla münasibət bildirərək "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin 2018-ci ildə gördüyü işləri yüksək qiymətləndirərək İctimai Birliyin üzvlərinə daha böyük uğurlar arzuladılar.

Çıxışlardan sonra yekun söz üçün "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin sədri İlham Pirməmmədov çıxış etdi. Qeyd etdi ki, artıq "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin İdarə Heyətinin yığıncağında 2019-cu il üzrə Birliyin fəaliyyət planı da təsdiq olunmuşdur. Bayaq bildirdiyim kimi, bu il biz əsasən Qazax Müəllimlər Seminariyasının 100 illik yubileyi ilə bağlı silsilə tədbirlərə dəstək olacağıq. Həmçinin 2019-cu ildə hörmətli Azərbaycanın Xalq artisti Əminə Dilibazinin 100, Qazax Xeyriyyə Cəmiyyətinin uzun müddət sədri olmuş Vidadi Bayramovun 80, hörmətli Sayad Yolçuyevin 80, general-mayor Mahmud Həmzəyevin 70, hörmətli akademik Nizami Cəfərovun 60, Akif Aşırlının 50 illik yubileylərini qeyd edəcəyik. Yeri gəlmişkən qeyd edim ki, bir neçə gündən sonra akademik Teymur Bünyadovun 91 yaşı tamam olur. Hamımızın adından Teymur müəllimi ürəkdən təbrik edirəm. Ona və bütün doğum günü olan hər kəsə can sağlığı arzu edirəm. Dəyərli dostum Qazax rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı hörmətli Rəcəb Babayev çıxışında da qeyd etdiyi kimi Qazaxda sənayenin və kənd təsərrüfatının inkişafı, şəhərdaxili və kənd yollarının yenidən qurulması bizləri çox sevindirir. İnşallah bundan sonra da bu uğurlarımız davamlı olacaq. Qazax və Ağstafa rayon İcra Hakimiyyəti ilə razılaşdırığımız birgə fəaliyyət planına uyğun olaraq çoxlu işlər görəcəyik.

İlham Pirməmmədov sonda hesabat tədbirində iştirak edən hər kəsə dərin təşəkkürünü və minnətdarlığını bildirdi.

Daha sonra tədbir aşıqların və incəsənət xadimlərinin ifasında davam etdirildi.

P.S. Qəzetimizdə "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin illik hesabatı ixtisarla verilmişdir. Maraqlananlar hesabatın tam mətnini www.qazaxib.az saytında oxuya bilərlər.

General Mahmud Həmzəyevin 70 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbir keçirildi

Fevral ayının 1-də "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin Mərkəzi Ofisində, Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyinin və ərazi bütövlüyünün qorunub saxlanması xüsusi xidmətlərinə görə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə "Azərbaycan Bayrağı" ordeni ilə təltif olunmuş, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin üzvü, Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin 2-ci Ordu Korpusunun sabiq komandiri, general-mayor Mahmud Həmid oğlu Həmzəyevin 70 illik yubileyinə qeyd edilməsidir. Mahmud Həmzəyev müstəqil Azərbaycanın hərbi tarixinin parlaq simasıdır. Onun ordu quruculuğu sa-

həsində misilsiz xidmətləri olmuşdur. Ona görə də gəlin il olaraq Mahmud Həmzəyevin qısa tərcümeyi-halına nəzər salaq.

Mahmud Həmid oğlu Həmzəyev 31 yanvar 1949-cu ildə Qazax şəhərində anadan olub. 1966-1971-ci illərdə Azərbaycan Neft-Kimya İnstitutunda təhsil alıb. 1971-1973-cü illərdə SSRİ-nin ordu sıralarına xidmət edib. 1973-1975-ci illərdə Neft Daşlarında mühəndis vəzifəsində çalışıb. 1975-ci ilin sonunda öz istəyi ilə ikinci dəfə ordu sıralarına qayıdıb. 1976-1980-ci illərdə təyinat komandiri, əlahiddə pulemyot-artilleriya, hərbi hissə komandiri vəzifələrinə qədər yüksəlib. 1984-1987-ci illərdə Moskva şəhərində M.Frunze adına Hərbi Akademiyaya təhsil alıb. 1986-87-ci illərdə əlahiddə tank alayı komandirinin müavini vəzifəsində xidmət edib. 1987-1992-ci illərdə Pribaltika Hərbi Dairəsində I dərəcəli təlim mərkəzinin rəisi vəzifəsində xidmət edib. 1989-cu ildə SSRİ Müdafiə Nazirliyi tərəfindən polkovnik hərbi rütbəsinə layiq görüldü. SSRİ dağıldıqdan sonra

1992-ci ildə təqaüdə çıxmışdır. 1993-cü ilin sonunda Azərbaycana gələrək ordu sıralarında xidmətə başlamışdır. Xidməti müddətində briqada komandiri, ordu korpusunun qərargah rəisi, ordu korpusunun komandiri vəzifələrində qulluq etmişdir. 2002-ci ildə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə general-mayor hərbi rütbəsinə layiq görülmüşdür. 24 iyun 2003-cü ildə "Azərbaycan bayrağı" ordeni ilə təltif olunmuşdur. 2010-cu ilin əvvəllərində öz xahişi ilə ordu sıralarından tərxis olunmuşdur. Ailəlidir. Bir oğlu, bir qızı, dörd nəvəsi var. Oğlu Pərviz Həmzəyev polis polkovnik-leytenantıdır.

İ.Pirməmmədov qeyd etdi ki, tərcümeyi haldan da göründüyü kimi general ömrünün böyük hissəsini hərbi işinə, ordu quruculuğuna həsr etmişdir. General Mahmud Həmzəyevin Azərbaycan dövləti qarşısındakı böyük işlərini nəzərə alaraq və anadan olmasının 70 illiyi münasibətilə "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyi İdarə Heyətinin qərarı ilə onu "General Əli ağa Şıxlinski Diplomu" ilə təltif etmişik. Mahmud müəllim, sizi təltif etmək üçün dəvət edirik. Siz bizim fəxrimizsiniz!

İ.Pirməmmədov bildirdi ki: Məndə olan məlumatlara görə general-mayor Mahmud Həmzəyevin ulu öndər Heydər Əliyevlə də yaxın tanışlığı vardı. Ona görə də istərdim ki, general-mayor Mahmud Həmzəyevin döyüş yolu haqqında vaxtilə onun rəhbərliyi altında xidmət etmiş sabiq briqada komandiri polkovnik Novruz İsmiyev xatirələrini danışsın. N.İsmiyev şıxında bunları qeyd etdi:

Hörmətli tədbir iştirakçıları, XXI əsr Azərbaycan hərbi tarixində öz dərs-xətti olan, öz xidməti ilə fərqlənmiş azsaylı generallardan biri olan Mahmud Həmzəyevin yubiley işığına yığılmışdır. Bu gün Mahmud Həmzəyevin 70 yaşı tamam olur. Peşəkar hərbiçi olan general Mahmud Həmzəyev Gədəbəy kimi ən ağır dağlıq relyefi olan bir ərazidə briqada komandiri kimi xidmət etmiş, sonralar ordu korpusunun komandiri olaraq ən çətin və ən şərəfli hərbi yolunu Beyləqan kimi çətin bir yerdə Haramı düzündə davam etdirmişdir. Biz gənc hərbiçi nəslin formalaşmasında, milli mənəvi dəyərlərin ərsəyə gəlməsində Mahmud Həmzəyevin keçdiyi hərbi yol, döyüş yolu nümunə olmuşdur. General Mahmud Həmzəyev deyiləndə gözlerimiz önündə igid, mərd, cəsur, savadlı peşəkar bir hərbiçi gəlir. Hələ o zamanlar mötəbər bir tribunalardan çıxış edən generalın əsgər və zabitlər arasında necə böyük hörmətə malik olduğunu o vaxtkı tabor komandiri kimi xatırlayıram. General Mahmud Həmzəyev hər zaman yüksək döyüş əhval ruhiyyəsində olduğuna görə onun rəhbərlik etdiyi birləşmədə həmişə nizam-intizam yüksək səviyyədə olardı. Onun 6 iyun 1994-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyevin qarşısındakı çıxışı hər bir kəsin diqqətini cəlb etmişdi. Onun ordudakı ruh yüksəkliyindən, qələbə əzmindən danışması hər kəsin təsəvvüründə bu qorxmaz, cəsur hərbiçi haqqında daha maraqlı təəssüratlar yaratmışdır. Mən deyərdim ki, general Mahmud Həmzəyev bizim məşhur general-

larımızdan olan Əli ağa Şıxlinski kimi, Səməd bəy Mehmandarov kimi hərbi tariximizin qəhrəman generalı kimi dərslərimizə salınmalıdır. Bu gün biz böyük fəxr hissi ilə deyə bilərik ki, hər birimizə canlı nümunə olan general Mahmud Həmzəyevin Azərbaycan dövləti qarşısında göstərdiyi xidmətlər bundan sonra gələn nəsillər üçün də nümunə olacaq. Bir sözlə onu deyə bilərəm ki, Mahmud Həmzəyev haqqında danışmaq həm çətin, həm də məsuliyyətlidir. Fürsətdən istifadə edərək belə bir möhtəşəm tədbirin ərsəyə gəlməsində xidmətləri olmuş hər kəsə, "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin sədri İlham Pirməmmədova dərin təşəkkürümü bildirirəm.

Daha sonra tədbir iştirakçılarından xalq şairi Nəriman Həsənzadə, cəmiyyətin sabiq sədri Vidadi Bayramov, Bəhruz Əliyev, dosent Dürdanə Vəkilova, Zəməddin Ziyadoğlu, Çiçək Mahmudqızı, filologiya elmləri doktoru Məti Osmanoğlu, Ramiz Göyüşov çıxış edərək general Mahmud Həmzəyev haqqında ürək sözlərini, xatirələrini və təbriklərini çatdıraraq tədbiri təşkil etdiyinə görə "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinə, şəxsən Birliyin sədri professor İlham Pirməmmədova təşəkkür və minnətdarlıqlarını bildirdilər.

Sonra Aşıq Avdı sözləri böyük şairimiz Səməd Vurğunun "Azərbaycan" şeirini sazda ifa edərək məclisə xüsusi bir ahəng qatdı.

General-mayor Mahmud Həmzəyevin anadan olmasının 70 illik yubileyi münasibətilə

ŞƏRƏFLİ HƏRBÇİ ÖMRÜ

...Yaxın günlərin söhbətidir. Yanvarın əvvəllərində Qazax Xeyriyyə İctimai Birliyinin hesabat yığıncağına dəvət olunmuşduq. Xeyli vaxt görüşə bilmədiyimiz mahalımızın, elimizin-obamızın ziyalları, tanınmış elm-istehsalat adamları, hərbiçilərimizlə görüşüb, olub-keçənlərdən söhbət etdik, mahalımızdakı yeniliklər haqqda məlumatlandıq... Elə bu söhbətlər əsnasında məlum oldu ki, yanvar ayının sonlarında Qazaxımızın Ordu generalı, hamımızın böyük hörmət bəslədiyi Mahmud Həmzəyevin doğum günü - 70 illik yubileyidir!

Bu xəbər şəxsən mənə keçmiş gənclik illərimizə apardı və hərbiçi qardaşımın şanlı yubileyinə bir Hacı xeyir-duası yazmağı özümə borc bildim. Və bu fikrimi beynimə təlqin etdirdim ki, Qazaxımızın ziyalı ağsaqqalı, müdrik oğlu, QXC-nin uzun illər katibi olmuş (həmçinin, əsl arxivariusu - H.Z.Z.), Rövşən qağa Babanlının telefon zəngi bu xeyirxah missiyamın həyata keçirməyimə bir təkan oldu. Biz generalımız ilə görüşmək və bir çay süfrəsi ətrafında söhbətləşməyi qərarlaşdıq...

Əhd etdiyimiz görüş Bakımızın gözəl guşələrinin birində baş tutdu və bu səmimi görüşdən qələm əhli kimi çox bəhrələndim. Həmsöhbət olduq, olub-keçənləri yada saldıq. Diqqətli oxucular məlumatlıdır ki, Qazax mahalı - ziyalılar, şairlər, yazıçılar, aşığılar, pəhləvanlar, mərdlər və hərbiçilər yurdu...!

Rusun top Allahı - Əliəğa Şıxlinski, Azərbaycanın ilk hərbi-təyyarçısı Fərrux ağa Qayıbov, məşhur topoqraf-general İbrahim ağa Vəkilov, müasir ordu generalımız Mahmud Həmzəyev - vətən mən-

həbbətli onlarca məşhur hərbiçilərimiz...

Ordu generalımız Mahmud qardaşım haqqda yazıya süvar olmaq üçün bir-iki haşiyəyə ehtiyac duydum. Onu deyim ki, Həmzəyevlər nəslə mahalımızda tanınmış, məşhur ziyalı nəsilərdəndir. Mən 70-ci illərin əvvəllərində, gənc yaşlarımda əmək fəaliyyətinə əfsanəvi dəniz şəhəri Qara daşlarda - Neft Daşlarında başlamışam. Burada çalışarkən məşhur dəniz neftçisi Fərhad Həmzəyevlə Sov.İKP-nin XXII qurultayı adına (indiki Neft Daşları) Neft və Qazçıxarma İdarəsinin mühasibi Fərid Həmzəyevlə, 1973-1975-ci illərdə isə bu yazımın qəhrəmanı Mahmudla tanış və dost olmuşuq. Yeni, bizim elə oğlu və dost münasibətlərimiz keçən əsrdən başlayır. Sonralar Mahmud öz ömrünü hərbiçiliyə həsr etmiş, onun fəaliyyəti ilə həmişə maraqlanmış, qohumları ilə hər görüşlərimizdə Mahmudun hərbiçili qabiliyyəti ilə maraqlanmışıq. Yeni, görünən dağa nə belədiçi?!

Əziz oxucu! Müasirimiz olan - Azərbaycan Ordusunun generalı Mahmud Həmzəyevin tərcümeyi-halını daha yaxından tanış olmağınızı, onu daha yaxından tanımağınızı vacib bilərək sizləri də məlumatlandırırıq.

Mahmud Həmid oğlu Həmzəyev 31 yanvar 1949-cu ildə Qazax şəhərində ziyalı ailəsində anadan olmuş, orta məktəbi bitirərək, 1971-ci ildə Azərbaycan Neft-Kimya İnstitutuna daxil olmuş (indiki Neft və Sənaye Universiteti -

H.Z.Z.) və 1976-cı ildə institutu bitirmişdir.

Ordu sıralarına çağırılmış, 1973-cü ildə tərxis olunan sonradan, 1975-ci ilin sonuna qədər Neft Daşlarında mühəndis vəzifəsində çalışmışdır. Sonra isə o öz istəyi ilə ikinci dəfə Sovet İttifaqı ordu sıralarında xidmətə başlamışdır. 1976-1980-ci illərdə təyinat komandiri, sonra isə əlahiddə pulemyot-artilleriya hərbi hissə komandiri vəzifəsinə qədər yüksəlmişdir.

1984-cü ildə Moskvada M.Frunze adına Hərbi Akademiyaya daxil olmuş, 1987-ci ildə isə oranı müvəffəqiyyətlə bitirmişdir.

Mahmud Həmzəyev 1986-1987-ci illərdə əlahiddə tank alayı komandirinin müavini vəzifəsində işləmiş, 1987-1992-ci illərdə Pribaltika Hərbi Dairəsində 1-ci dərəcəli təlim mərkəzinin rəisi vəzifəsində xidmət etmiş və burada polkovnik hərbi rütbəsinə layiq görülmüşdür.

SSRİ dağıldıqdan sonra polkovnik Mahmud Həmzəyev hərbi xidmətdən təqaüdə çıxmış və vətənə dönmüşdür. O, 1993-cü ilin sonlarında Azərbaycan Ordusu sıralarında xidmətinə davam etdirmiş - briqada komandiri, ordu korpusunun qərargah rəisi, ordu korpusunun komandiri vəzifələrində çalışmışdır. Hansı hərbi vəzifəyə təyinat olunmasından asılı olmayaraq Mahmud Həmzəyev öz nizam-intizamı, vətənə sədaqəti ilə döyüşən əsgərləri və komandirlərinin böyük hörmətini qazanmış, rəhbər hərbiçini adını uca tutmuşdur.

Mahmud Həmzəyev 2002-ci ildə general rütbəsinə layiq görülmüş, hərbi xidmətdə fəaliyyətinə görə "Azərbaycan Bayrağı" ordeni ilə təltif olunmuşdur. O, həmişə nümunəvi hərbi xidməti ilə başqalarından fərqlənmiş, döyüş meydanlarında həmişə zəfər çalmışdır.

2010-cu ilin əvvəllərində o, öz arzusu ilə Azərbaycanın ordu sıralarından tərxis olunaraq təqaüdə çıxmışdır.

General-mayor Mahmud Həmzəyev ailəlidir. Həyat yoldaşı Rəbiyyə xanım evdar qadın, oğlu Pərviz polis polkovnik-leytenantı vəzifəsində çalışır, qızı Leyla xanım və dörd nəvəsi - Mahmud, Aydan, Kamilla və İbrahimdir. Onun ailəsi əsl azərbaycanlı ailəsi kimi nümunəvi ailədir. Generalımız isə ailəcanlıdır.

Əziz oxucu!

Müasir Qazaxlı - Azərbaycan generalının qısa tərcümeyi-halından məlum olur ki, Mahmud Həmzəyevin gənclik illərindən təbii olaraq tərxis olunana qədər, təqribən, 35 il ömrünü hərbiçiliyə həsr etmişdir. Hərbiçiliyə onun uşaqlıq arzusu olub və ömrünü bu sahəyə həsr edibdir.

Onun xidmət etdiyi Gədəbəy rayonundakı hərbi hissədə xidmət etmiş əsgərlərlə, komandirlərlə və

orada yaşayan yerli əhali ilə görüşəndə generalın həyatından ələ epizodlar danışdırdılar ki, adam fərhəndən qürur hissi keçirirdi. O, çox tələbkar komandir olub və bir amalı olub - VƏTƏNƏ SADİQ ƏSGƏR olmalı, hərbi nizam-intizamı pozmamalı! Vəssalam. Nizam-intizamı pozanlar isə başqa əsgərlərə nümunə üçün dərhal cəzalandırılmış!

Bax beləcə, öz ömrünü müqəddəs vətən torpaqlarının müdafiəsinə həsr etmiş məğrur elə oğlumuzun həyat kredosu ilə qısa da olsa tanış olduq.

Əziz oxucu! 70 yaş - müdriklik zirvəsinin ilk pilləsidir. Şərəfli hərbiçili ömrü yaşamış əziz elə oğlumuz - general Mahmud Həmid oğlu Həmzəyevi doğum günü və yubileyi münasibətilə onun çoxsaylı dostları və əlqulları adından təbrik edir və uzun ömür diləyirəm.

Hörmətlə,

Hacı Zəməddin Ziyadoğlu
Bakı, 31.01.2019

Sayad Mustafaoğlu - 75

Hörmətli Sayad Mustafaoğlu!

Sizi - Yolçuyev Sayad Mustafaoğlunu, Azərbaycanın tanınmış şairi və dövlət işçisini 80 illik yubileyiniz münasibətilə təbrik edirik. Siz, 1939-cu il martın 10-da Qazax rayonunun Kəmərlı kəndində anadan olub, Kəmərlı orta məktəbini və Azərbaycan Politeknik İnstitutunu (indiki İnşaat Mühəndisləri Universiteti) bitirdikdən sonra tikinti təşkilatlarında və uzun illər Bank sisteminə (Azərbaycan Dövlət Bankı, Beynəlxalq Bank) məsul vəzifələrdə çalışmış və hazırda çalışmaqdasınız.

Ədəbi yaradıcılığa altmışıncı illərdən başlamısınız. “İncə Dərəm”, “İki yolun ayrıcında”, “Mənim Fəxrım Fərəhimdi”, “Yurd Yeri”, “Dünya köç yoludu” kitablarının müəllifi, “Üç övlad anası İncə dərəsi” poeziya al-

manaxının yaradıcısı, məsləhətçisisiniz. Bir sıra ədəbi-publisist yazılarınız ədəbi ictimaiyyətin marağına səbəb olub.

Hörmətli Sayad müəllim! Siz Azərbaycan Yazıçı-lar Birliyinin üzvü, Prezident mükafatçısı, Rəsul Rza adına Beynəlxalq mükafatın lureatı, Türkiyə ədəbi ödülünün sahibisiniz.

Bu əziz gününüzdə Sizi təbrik etmək bizim üçün həm də ona görə daha xoşdur ki, Siz Birliyimizin ilk sədri rəhmətlik Aslan Kəmərlının böyük qardaşısınız.

Gözəl ailə başçısı, el ağsaqqalı, eləcə də rəğbətə-layiq qələm sahibi kimi Sizə can sağlığı və yaradıcılıq uğurları arzulayırıq.

**Qazax Xeyriyyə İctimai Birliyinin
İdarə Heyəti**

Dağlar

Bağlanıbdı karvan yolu,
Gözü yolda qalan dağlar.
Alaçıxlar gözə dəymir,
Boş qalıbdı talan, dağlar.

Sazlı-sözlü yığnaqları,
Gəlib-getmir qonaqları.
Sozalıbdı yaylaqları,
Yanaqları solan dağlar.

Haqqı kəsildi gerçəyin,
Soldu rəngi gəl-çiçəyin.
Məhləli gələcəyin,
Mali-mülkü talan dağlar.

Duman dolub dərələrə,
Sığrınmayır ətəklərə.
Arı gəlmir pətəklərə,
Balsız qalıb balan, dağlar.

Yazıb-pozduq dəstə-dəstə
Yaş ələndi, Sayad xəstə.
“Gələcəyik”- dedik güzdə,
Vədlər oldu yalan, dağlar.
10.03.2016.

Oldu, getdi

Yığdı mali-mülkü, köçdü dünyadan,
Qarıxdı torpağa toz oldu, getdi.
Yığdığı sərvətin mayası haram,
Qazancı beş arşın bez oldu, getdi.

Tamahkar insanda səxavət olmaz,
İçində, ruhunda tərəfət olmaz,
Acın gözü doyar, öz gözü doymaz,
Xisləti dillərdə süz oldu, getdi.

İnsanın sərvəti, etdikləridi,
Tutub haqq yolunu, getdikləridi,
Sayadın dediyi gördükləridi,
Heyif, belələri az oldu, getdi.

Bağlıdı

Halımı pərişan görən, a dostum,
Bil ki, hal-əhvalım yaşa bağlıdı.
Bir də yad əllərdə küməksiz qalan
Torpağa bağlıdı, daşa bağlıdı.

Kimse bağışlamaz günahımızı,
Qınında saxlayaq tamahımızı.
İtirməyək olan-qalanımızı,
Qələbə ağıla, başa bağlıdı.

Ayıl vətən oğlu, vaxtdı ayılaq,
Qənim kəsilənə, qənim sayılaq.
Biz ki, tğrk oğluyuq, yurdu qoruyaq,
Qeyrətdə Vətənlə qoşa,- bağlıdı.
14. 02. 2018

Güzlərin

Gəl,ötən illərin çıxacaq seyrinə,
O vaxtdan gözümdə qaldı gözlərin,
Dil açan eşqımı, ayaq tutmamış,
Saldı öz seyrinə, saldı gözlərin.

Hərdən seyr edərdin baxcanı, bağı,
Mən də boylanardım çəpər qırağı.
Yanağın yanırdı günəş sayağı,
Üfüqdən boylanın aldı gözlərin.

Tufandan, sazaqdan tutmadım xəbər,
Gedən sühbətlərdən Sayad bixəbər.
Yarımçıq dastanım bitənə qədər
Bil ki, ürəyimdə xaldı gözlərin.
05.03.2018.

Ay da qəşəng

Qəlbin gəlməyir, gözün gəlməyir,
Səbəbini de, görüşək.
Sevincin üzünə qismət,
Dərdin varsa, de, bölüşək.

Ümidlərə bel bağlama,
Əhvalımı xəbər alma.
Keçən günü yada salma,
O günlərdən yan ötüşək.

Günahımdı çəkim özüm,
Zəlm elədim dğzğm-dğzğm.
Gözləyirəm dağım-düzüm,
Ətkdəyəm, gəl öpüşək.

Sayad sözü deməz boşa,
Arif adam düşər başa.
Gözəllikdə Göy tamaşa
Qaranlıqda Ay da qəşəng.
10.03.2017

Halal eylə

Ulu dünya, səni yaşa
Ağır illər aşı-aşa.
Qucağında doldum yaşa,
Qucağını halal eylə.

Bir arzum var lap dərində,
Qoyma qalsın ürəyimdə.
Ocax çatam yurd yerində,
Ocağını halal eylə.

Sayad, ömür sanni sayda,
Mühlet umma, yoxdu fayda.
Ay torpağım, özüm boyda
Bucağını halal eylə.

16.04.2018.

Sevmək gğnah deyil, seven gğnahkar

“Sevmək günahdırsa, mən günahkaram” şeirinin müəllifi, is-tedadlı şair Cığatəl xanıma

Cığatəl xanıma salamlar olsun,
Ey söz xridarı, üzün ağ olsun.
Yazıram xitabən, canın sağ olsun,
Sevmək günah deyil, seven günahkar.

Dünya eşq üstündə binnət olubsa,
Aşıqlərin yeri cənnət olubsa,
Həsərlər qovuşub xoşbəxt olubsa,
Sevmək günah deyil, seven günahkar.

Sevgisiz bu dünya boş bir qəfəsdı,
Yaşamaq mənasız-quru nəfəsdı.
Məhəbbət əbədi, həm mğqqədəsdı,
Sevmək günah deyil, seven günahkar.

Saqı mey paylaya, məclis qurula,
Çatasan vüsala qəlbin durula.
Sən güzələ, gözəl sənə vurula,
Sevmək günah deyil, seven günahkar.

Sayad da bu yolda həlak olubdu,
Sənəm dəftər, lələk-qələm olubdu,
Mənnən qurşaq tutan, fələk olubdu,
Sevmək günah deyil, seven günahkar.
21.05.2018.

Bir tərəfdə

Köhlənib ruhuna şərin, qəzəlin,
Bahar bir tərəfdə, yaz bir tərəfdə.
Qəmli könüllərə çəkir sığalı,
Kaman bir tərəfdə, saz bir tərəfdə.

Güzərin xoş keçə, illər şən gələ,
Ömür cavanlaşa, yaşa tən gələ.
Sevda günərin təzədən gələ,
Qəmzə bir tərəfdə, naz bir tərəfdə.

Ay Sayad, döşə çıx, gözə asta-asta,
Seyr eylə, əlini qoy güzənin üstə.
Əyləş qaya üstə, yaz dizin üstə,
Qələm bir tərəfdə, süz bir tərəfdə.
01.06.2018.

İtirmə

Hər yetən gədədan, çətinə düşsən,
Külməklik istəyib, minnət gütürmə.
İtir mali-mülkü, ad-sanı gözəl,
Qeyrəti itirmə, arı itirmə.

Unudub kökünü, baş-ayaq vurur,
Türkün qanındadı səxavət, qğrur,
Ədalət divanı zirvədə durur,
Yerində de sözü, vaxtı itirmə.

Hiyləylə, fitnəylə saray yapanlar,
Mənliyini satıb, şöhrət tapanlar,
Ayaqda sığrınq, əldən qapanlar,
Buda bir taledi, dilə gətirmə.

Ərənlər əyləşib, danışır naşı,
Meyvəsiz ağaca hey atır daşı,
Məddahlıq kanıdı çiyində başı,
Ay Sayad, yaz, hələ süzə bitirmə...
12.08.2018.

Gözümdü kəndim
Kəndimizin mötəbər kişilərin-
dən olan, xətrini çox istədiyim,
qohumum-qonşum Orucov Mə-
dəd şəhərdən gələnlərə, o
cümlədən mənə də “kəndə tez-
tez gəlın”- deyir.

Mənə “tez-tez kəndə gəlin”- deyərsən,
Ay Mədəd, əlbətdə dğz eləyirsən.

Qəlbimnən keçəni deyim, biləsən-
Vuran nəbzim, görən gözümdü kəndim.

Əvvəl, salam olsun əhli-şənniyə,
Özüm gec də gəlsəm kəndi görməyə.
Ürəyim ordadı qurban verməyə,
Qibleğahım, nurlu sözümdü kəndim.

Kəndimiz var olsun, sizlər sağ olun,
Köçüb gedənlərin ruhu şad olsun.
Getsin qara bulud, hava durulsun,
Sönməz ocağımdı, közümdü kəndim.

Qonaqlı-qaralı geniş ürəyi,
Bini-bərəketi, halal çörəyi,
Günəşin nurudu kəndin bəzəyi,
Ətirli baharım, yazımdı kəndim.

Sevda günərim kənddə qalıbdı,
O illər canımı oda salıbdı.
Doğma dağlarımız qərib olubdu,
Neyli kamanımdı, sazımdı kəndim.
25.08. 2018.

Gəldi payız fəslı

Gəldi payız fəslı, sozalıb hava,
Ağaclar yarpağın tökən vaxtıdı.
Buludlar sığrınq zirvəyə tərəf,
Dağlara dumanlar çökən vaxtıdı.

İsti ölkələrə üz tutur quşlar,
Boylanır yamaddan kəklikli daşlar.
Boz arı ətəklər, qaralır qaşlar,
Durnalar səfini çəkən vaxtıdı.

Çatılıb qaşları bağca-bağların,
Düyünlənib səbri qərib dağların.
Toy-busatlı keçən payız ayların,
Qış gəlir, xanasın sökən vaxtıdı.

Çaxnaşır göylərdə bulud layları,
Leysan gəlir aşır-daşır çayları.
İncə Dərəsinin sərt dolayları
Güzəng yollara dikən vaxtıdı,
Ağaclar yarpağın tökən vaxtıdı.
10.11.2018.

Kəndə gələrəm

Sevda günərim təzədən gəlsə,
Ayaq tutan eşqim üzümə gülsə,
O məktəb illəri geriye dünsə,
Götürüb çantamı gündə gələrəm,
Dolanıb başına kəndə gələrəm.

Dil açan könülümün alovu, közü,
Alovlar içində o alagözü,
O rəvan baxışlı münəvvər üzü,
Tələsib gülməyə ündə gələrəm,
Dolanıb başına kəndə gələrəm.

Saxladı yolumnan ağ atlı mənı,
Qəflət yuxusundan oyatdı mənı,
Dağların güzərin ağlatdı mənı,
Sayadam, dumanda, çəndə gələrəm,
Dolanıb başına kəndə gələrəm.
16.12.2018.

Ey bir qazanı
iki çömçəylə qarışdırırlar,
Düz işi əyri fikirlə
araşdırırlar,
ara vuranlar,
millətə yara vuranlar,
Ey xəbis insanlar,
xisləti pis insanlar,
dğzəlin,
dinə, imana gəlin.
Əqidəmiz dğz olsa,
bir sevincimiz yğz olar,
dğnya dğzələr dğz olar.
Bu dünya zəvvarlar sarayı,
Biz isə qonaq,-
Allah qonqğı.
Yaşayaq düz dünyada,
Saflıq ömür uzadır,
yaşa yüz dünyada.

Bu günün yaşıl yarpağı,
sabahın xəzəli olur.
Bəzən, xoşbəxt talenin sonu,
bədbəxt talenin əzəli olur.

Dünyanın, xəbəri yox
dğnyadan.
Başqa qüvvədi dünyanı
yerindən oynadan.

Bəzən torpaqda
bitməyən gğl
sal qayada bitir.

Haqqın qapısına qıfıl vurulmur,
ancaq, hər gələn keçəmməz düzünə.
Məsləki, vicdanı saf olanların
qapı özü açılar üzünə.

Gülə-gülə

Yaşım üstə yaş da gəldi,
Qocalıram gğlə-gğlə.
Qocalığın zirvəsinə
Ucalıram gülə-gülə.

O illərin amanınnan,
Dğz gəlmədim zamanımnan.
Qisasımı günahımnan
Gec alıram, gülə-gülə,

Qanlı-qadalı illərin,
Uşağıyam o günlərin.
Vğsətinənən bu günlərin
Gğc alıram gğlə-gğlə.

Nur ələnsin güy gğzğnnən,
Cavanların gül üzünən.
Mən Sayadam, üz süzğmnən
Bac alıram gülə-gülə.

01.01.2019.

QAZAXDA "ŞƏHİDLİYİN ADİL ZİRVƏSİ" FİLMİNİN TƏQDİMATI OLDU YAXUD ÖLÜMSÜZLƏŞƏN ŞƏHİDLƏR

Birinci yazı

İnsan insan olur öz hünəriylə,
Millet millet olur xeyri, şəriylə.
Torpağın bağrına cəsədləriylə,
Azadlıq tumunu əkdil şəhidlər.

Bəxtiyar Vahabzadə

Bəli, torpağa azadlıq tumu əkir
tökülən hər şəhid qanı. Bu qanlar
bizim mübarizliyimiz, azadlığımız,
mətinliyimiz deməkdir. Bu qanlar
hesabına torpaq torpaq kimi, vətən
vətən kimi yaşayır. Mustafa Rasi-
moğlunun bir misrasını da burada
xatırlatmaq yerinə düşər: "Şəhid
olmaq ölmək deyil"! Həqiqətən şə-
hid olmaq ölmək deyil,
ölümsüzləşməkdir! Şəhidlər bizim
sabaha olan ümid qapımızdır. Şə-
hidlər babalarımızın vətən uğrunda
tökdüyü qanın əmanətləridir. Bu
əmanətlər hər bir Azərbaycan ailə-
sində yenidən doğulur, böyüyür və
vətən uğrunda özünü ölümsüzlüyə
atır - şəhid olur. Şəhidlər həm də
Göy üzünün Yer üzünə göndərdiyi
mələklərdir - Qoruyucu mələklər.

Torpağı, Vətəni yadelli işğalçılardan,
məkrli qonşulardan qoruyur
şəhidlər. Ölümsüzlüyə qovuşan,
yaddaşların qəhrəmanı, vətənin
qorxmaz oğlu, torpağın "Qoruyucu
mələk"lərindən biri də 2018-ci ilin
may ayının 20-də Azərbaycan-Er-
mənistən dövlət sərhədinin Naxçı-
van Muxtar Respublikası sahəsində
düşmənlər tərəfinin növbəti təxri-
batının qarşısını alarkən döyüş tap-
şırığını yerinə yetirən zaman şəhid
olan hərbi qulluqçu əsgər Tatarov
Adil Əli oğludur. "Günnüt əməliyyatı"
adı ilə tarixə yazılan həmin
döyüşdə uğurlu hərbi əməliyyat
nəticəsində 11,000 (on bir min)
hektar doğma torpaqlarımız
düşmən tapdağından azad edildi.
Günnüt əməliyyatı Azərbaycan or-
dusunun Aprel döyüşlərindən so-
nrakı növbəti qələbəsidir.

Adil 29 yanvar, 1999-cu ildə
Ağstafa rayonunun Qıraq Kəsə-
mən kəndində dünyaya göz açıb. 4
bacının bir qardaşı olan Adil 2017-
ci ildə hərbi xidmətə çağırılır. Hərbi
xidmətdə komandır tərəfindən xid-
mətləri yüksək qiymətləndirilən
Adil nümunəvi əsgər kimi dəfələrlə
"Fəxri fərman"la təltif olunur.
Ölümündən sonra Müdafiə Naziri
Zakir Həsənovun əmri ilə "Şücaətə
görə" medalı ilə təltif olunmuşdur.

Şəhid Adil Tatarov 25 iyun
2018-ci ildə Ali Baş Komandan İl-
ham Əliyev tərəfindən "Vətən uğ-
runda" medalı ilə təltif edilib.

...Adilin Şəhidlik zirvəsinə
yüksəlməsi xəbəri yayılanda Qa-
zaxda idim. Aşıq İlqar Qələmcəli
ilə əlaqə saxladım. Və şəhidi son
mənzilə yola salmaq üçün üz tut-
duq Qıraq Kəsəməni kəndinə.
Böyük izdiham var idi. Məktəblilər
əllərində qərənfil yol boyu
düzülmüşdülər. Ziyalılar, hərbcilər,
dövlət rəsmiləri o gün hamı bir nə-

fər kimi Adilin şəhadətinə şahidlik
etmək üçün Əli kişinin həyətinə
yiğışmışdı. O gün barıt qoxuyurdu.
O gün göz yaşları leysan tək axı-
rdı. O gün şərəfli bir gün kimi tarixə
yazılmaqda idi. Əli kişinin kasıb ko-
ması həm işıqlanmışdı o gün, həm
də zülmətə qərq olmuşdu. O gün
Şükufə xanımın göz yaşlarına qarış-
ıb üzündən axan hər damla qan
"Adil" deyirdi. Adil isə cənnət yol-
cusuydu o gün. 4 bacı nə qədər
çalışsalar da Adili saxlaya bilmədi-
lər. Vaxt-vədə tamamında Adil
ücrəngli bayrağa bükülmüş tabutu
ilə birgə torpağın qoynuna - əbədi
evinə köç etdi. Hərbi Orkestrin
musiqi sədaları altında və hərbi-
vətənpərvərlik mahnılarının
müşayəti ilə Adil son mənzilinə ye-
tişdi. Şəhadətin mübarək, Şəhi-
dim! -deyib Adili uğrunda can ver-
diyi torpağa tapşırdılar. Şükufə xa-
nım Adilin adına aldığı xonçaları
məzarı üstünə göndərmişdi: "Toy-
unda xonça oynada bilmədim,
anan qurban. Məzarın xonçalı ol-
sun", dedi. Ücrəngli bayraq Əli ki-
şiyyə təqdim olunanda o vüqarla:
Vətən sağ olsun, dedil!

Orada hər kəs Adilə söz verdi:
Biz səni heç vaxt unutmayaçaqıq,
Şəhidim! Mən də o gün verdiyim
sözə sahib çıxaraq, şəhidə olan
vəfa borcunu yerinə yetirmək
üçün fevralın 14-də yol aldım Bakı-
dan Qazaxa - "Şəhidliyin Adil zir-
vəsi" filminin təqdimatına.

Film ilk dəfə 25 yanvar 2019-cu
ildə Ağstafa rayon Mədəniyyət

vini Məmməd Aliyev, ehtiyatda
olan mayor, şair Mustafa Rasi-
moğlu, "Qazax rayon Qarabağ
müharibəsi əlilləri, veteranları, şə-
hid ailələri" İB-nin sədr müavini, bi-
rinci dərəcəli Qarabağ qazisi Na-
miq Aliyev, jurnalist Ələddin Qa-
rayev, Qazax Gənclər və İdman

ma layiq görülüb. 2018-ci ildə isə
yenə də İsmayıl Süleymanovun
rəhbərliyi ilə düşmən nəzarəti al-
tında olan Azərbaycan torpaqları-
na dəyən ekoloji terrorun acı nəticə-
lərindən bəhs edən "Qara Bağ -
Ekoloji Terrorun Annotasiyası" sə-
nədli filmi ekranlaşdırıldı. Bu filmlər

İdarəsinin rəisi Vüqar Nəbiyev,
gənc şairə Nuranə Təbriz, təşkilat-
ın təsisçisi İsmayıl Süleymanov çı-
xışlarında Adil ilə, bütün şəhidlər
ilə qürur duyduqlarını, onların həy-
atının hər kəsə örnek olduğunu
qeyd etdilər. Filmin araya-ərsəyə
gəlməsində zəhməti olan hər kəsə
bir daha xüsusi olaraq təşəkkür
edirəm.

"Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyi
İdarə Heyətinin sədri professor İl-
ham Pirməmmədov, İctimai Birliyin
İdarə Heyətinin üzvləri akademik

hər biri "Öncə Vətəndir" anlayışının
ən bariz, ən dəyərli nümunələrində-
ndir.

Şəhidlər tariximizin şanlı səhi-
fəsidir

İkinci yazı

...1988-ci ildən bu günə kimi
Qazax rayonundan 292 şəhid var.
Onlardan 7 nəfəri - Ali Mustafayev,
Şamoy Çobanov, Firuddin Şamoy-
ev, Mərfət Nəsimov, Aqil Musayev,
Rafiq Alıcanov, Əjdər Babayev
Azərbaycanın MİLLİ QƏHRƏMA-
NIDIR. Üç nəfər - Qaratel Hacı-
mahmudova, Elmar Hüseynov,
Müşfiq Məmmədov "Azərbaycan
bayrağı" ordeni ilə, iki nəfər- Elmar
Hüseynov, Mühüd Orucov "İgidliyə
görə" medalı ilə, bir nəfər- Elvin
Namazov "Vətən uğrunda" medalı
ilə, üç nəfər - İsa Almazov, Mühüd
Orucov, Orxan Əliyev "Hərbi xid-
mətdə fərqlənməyə görə" 3-cü dər-
əcəli medalı ilə, bir nəfər -
Azad Mikayılov "Hərbi xidmətdə fərqlə-
nməyə görə" medalı ilə, bir nəfər -
Mühüd Orucov "Hərbi xidmətdə fərqlə-
nməyə görə 2-ci dərəcəli" medalı ilə,
4 nəfər - Arif Kazımov, Mər-
dan Əsgərov, Fidat Məmmədov, Səlamət
Həsənov "Hərbi xidmətə
görə" medalı ilə, iki nəfər -
Yaşar Əhmədov, Orucov Mühüd "Qüs-
suz xidmətə görə" 3-cü dərəcəli medalı ilə,
bir nəfər - Nəbiyev Arzu "Hərbi xidmətlərə görə"
medalı ilə, bir nəfər -
Müşfiq Məmmədov
Türkiyənin Bəter Fede-
rasiyası tərəfindən "Fəx-
ri fərman"la təltif olun-
muşdur. Bundan əlavə
Mühüd Orucov həmçinin
AzRSQ "90 illiyi
yubileyi" medalı,
AzRSQ-nin "95 illiyi
yubileyi" medalı ilə də
təltif olunmuşdur.

Qazax şəhərindəki Şəhidlər
xiyabanı 1990-cı ildə 20 yanvar ha-
disələrindən sonra "20 yanvar" şə-
hidlərinin xatirəsinə tikilmişdir.
2012-ci ildə Şəhidlər Xiyabanı yeni
layihə üzrə yenidən qurulmuşdur.
2017-ci ildə Qazax RİH-nin

başçısı Rəcəb Babaşovun xüsusi
diqqəti və göstərişi əsasında "Şə-
hidlər Xiyabanı" abidə kompleksin-
də əsaslı təmir işləri aparılmış,
ərazidə yeni park salınmış, dekorativ
və həmişəyaşıl gül kolları əkilmiş,
yeni işıqlandırma sistemi quraşdırıl-
mışdır. Abidə Kompleksində
MİLLİ QƏHRƏMANLARIMIZIN və
torpaqlarımızın ərazi bütövlüyünün
qorunması zamanı şəhid olmuş
285 şəhidin şəkilləri qara mərme-
rə həkk edilmişdir.

Daş Salahlı kəndində 1941-
1945-ci illər Böyük Vətən Mühari-
bəsində həlak olanların xatirəsinə
tikilmiş abidə kompleksinin yeni-
dənqurulması və əsaslı təmiri ilə
bağlı rayon rəhbəri Rəcəb Baba-
şov tapşırıq və tövsiyyələrini verdi.
2018-ci ilin may ayının 9-da - qələ-
bənin 73-cü ildönümündə həmin
abidənin təntənəli şəkildə açılışı ol-
du.

Şəhidə qiymət vermək vətənə,
millətə qiymət vermək anlamında-
dır. Bu baxımdan onu dəyə bilərəm
ki, Rəcəb Babaşov Qazaxa rəhbər
təyin olunduğu ilk gündən şəhid ai-
lələri ilə mütəmadi olaraq maraqla-
nır, onların problemlərinin həlli yo-
lunda öz şəxsən iştirak edir. Təbii
ki, bu hal bütün qazaxlılar tərəfin-
dən təqdirəlayiq əməl kimi qəbul
edilir. Rəcəb Babaşovun təqdirə-
layiq əməllərindən biri də rayonun
mərkəzində, eləcə də kəndlərdə
şəhid bulaqlarının tikintisi və eləcə
də baxımsızlıqdan uqub-dağılmış,
su üzünə həsrət qalan bulaqların
yenidən bərpasına xüsusi olaraq
diqqət göstərməsidir. Rəcəb Ba-
başov rayona rəhbərlik etdiyi
gündən bu günə kimi aşağıda
qeyd etdiyim bulaq kompleksləri ti-
kilmiş və bir neçə bulaqda əsaslı
təmir-bərpa işləri aparılmışdır:

1. Qazax rayonu Qazaxbəyli
kəndində MİLLİ QƏHRƏMAN Ali
Mustafayevin adına bulaq kom-

pleksi tikilmiş və istifadəyə veril-
mişdir.

2. Qazax rayonunda MİLLİ
QƏHRƏMAN Firudin Şamoyevin
adına bulaq kompleksi tikilib istifa-
dəyə verildi.

(Davamı 8-ci səhifədə)

Mərkəzində nümayiş etdirildi. Ağ-
stafa rayon sakinləri həmin gün
böyük coşqu ilə bir araya toplaş-
mışdılar.

Filmin təqdimatı Qazaxda -
Gənclər Mərkəzində keçirildi. "Öy-
rədərək Öyrənirik" GİDİB-nin rəh-
bərliliyi ilə araya-ərsəyə gətirilən
film tamaşaçılarına yüksək vətən-
pərvərlik ruhu bəxş etdi. Nə qədər
ağır da olsa, onu dəyə bilərəm ki,
Adil öz qısa ömründə nümunə, ör-
nək ola biləcək vicdanlı Azərbay-
can əsgəri, qeyrətli oğul, əvəzsiz
qardaş, nakam məhəbbətli qəhrə-
man kimi yaddaşlarda yaşayacaq!

Filmin rejissoru və ssenari
müəllifi Allahverdi Musayev, ope-
rator və montajçı Şamil Muradlı,
layihə rəhbəri Tükəzban Süleyma-
novadır.

Təqdimatın aparıcısı Yusif
Qoca tədbiri böyük ruh yüksəkliyi
ilə idarə etdi. Çıxışlar da səmimi,
yaddaqalan, ürəkdən gələn sözlər-
lə əhatə olunmuşdu. Şəhid atası
Əli Tatarovun çıxışı ayaq üstə alqı-
şlandı. Axı biz onlara borcluyuq!

Qazax RİH-nin başçısının müa-

Teymur Bünyadov, Xalq şairi Nəri-
man Həsənzadə, akademik Nizami
Cəfərov, akademik Şahin Mus-
tafayev, İctimai Birliyin bütün
üzvləri, Qazax-Ağstafa mahalının
bütün ziyalıları şəhid Adil Tataro-
vun ailəsinə, doğmalarına dərin
hüznə başsağlığı verir və şəhidə
Allahdan rəhmət diləyirlər.

P.S. Onu da qeyd edim ki, fil-
min araya-ərsəyə gəlməsində
əməyi olan insanlar bu işdə böyük
ürək və vətən sevgisi sərgiləyə bil-
dilər. İsmayıl Süleymanovun rəh-
bərliliyi ilə 2016-cı ildə Aprel şəhid-
lərinin xatirəsinə həsr olunmuş
"Qarabağa doğru" sənədli-bədii
film çəkildi. Filmdə Aprel döyüşləri
zamanı qəhrəmanlıq göstərmiş üç
igid Qazax övladının - Mühüd
Orucov, Elvin Namazov və Orxan
Əliyevin qəhrəmanlığından söhbət
açılır. Film 2017-ci il noyabrın 23-
də Azərbaycan Respublikası Pre-
zidenti yanında Qeyri-Hökumət
Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şur-
ası və Azərbaycan Kinomatoqraflar
İttifaqının birgə təşkil etdiyi "Sə-
nədli filmlər" müsabiqəsində diplo-

(Əvvəli 7-ci səhifədə)

3. Qazax Rayonu "Heydər parkı" ərazisində MİLLİ QƏHRƏMAN Mərfət Nəsibovun adına olan bulaq kompleksi əsaslı şəkildə təmir olunub yenidən istifadəyə verildi.

4. Qazax rayonunda MİLLİ QƏHRƏMAN Şamoy Çobanovun adına olan bulaq kompleksi uçub-dağılmaqda idi. Həmin bulaq əsaslı şəkildə təmir olunub sakinlərin istifadəsinə verildi.

5. Qazax rayonunda Şəhid polislərin xatirəsinə tikilmiş bulaq kompleksi də əsaslışəkildə təmir olunub istifadəyə verildi.

QAZAXDA "ŞƏHİDLİYİN ADİL ZİRVƏSİ" FİLMİNİN TƏQDİMATI OLDU

6. Qazax rayonunda Lələkənd döyüşlərində şəhid olanların xatirəsinə olan bulaq kompleksi də əsaslı şəkildə təmir olunub istifadəyə verildi.

7. Hərbi şəhərcikdə bütün şəhidlərin xatirəsinə bulaq kompleksi tikilib istifadəyə verildi.

8. Qazax rayonu M.Ə.Rəsulzadə küçəsində şəhid Qoşqar Qurbanovun xatirəsinə bulaq kompleksi tikilib istifadəyə verildi.

9. Qazax rayonu M.Ə.Rəsulzadə küçəsində şəhid Şavələd Abbasovun xatirəsinə bulaq kompleksi tikilib istifadəyə verildi.

10. Qazax rayonu Bala Çaylı kəndində şəhid-bulaq kompleksi tikilib istifadəyə verildi.

11. Qazax rayonu Cümə Məscidinin qarşısında şəhidlərin qız qardaşı Vəfa Dəmirçioglunun xatirəsinə bulaq kompleksi tikilib istifadəyə verildi.

12. Qazax rayonu Heydər Əliyev prospektində Aprel şəhidi kapitan Mühüd Orucovun xatirəsinə bulaq kompleksi tikilib istifadəyə verildi.

13. Qazax rayonu Heydər Əliyev prospektində Aprel şəhidi baş leytenant Elvin Namazovun xatirəsinə bulaq kompleksi tikilib istifadəyə verildi.

14. Qazax rayonu Heydər Əliyev prospektində Aprel şəhidi əsgər Orxan Əliyevin xatirəsinə bulaq kompleksi tikilib istifadəyə verildi.

15. Qazax rayonu Daş Salahlı kəndində Fıdət Məmmədov küçəsində şəhid Süleyman Süleymanovun xatirəsinə bulaq kompleksi tikilib istifadəyə verilmişdir.

...“Söz vaxtına çəker”, deyiblər. Yazını yazarkən Süleyman Süleymanovun qəhrəmancasına şəhid olması xəbəri yayıldığı günü xatırladım. Bütün hər kəs Süleymanın qəhrəmanlığından danışırdı. O, 2017-ci ilin mart ayının 2-də Ağdamda ermənilərlə təmas xəttində ön cəbhədə xidməti vəzifəsini yerinə yetirərkən düşmən tərəfindən snayperlə vurularaq

şəhid olmuşdur. Süleyman Süleymanovun dəfnində rayon rəhbərliyi, Qazaxın dörd bir yanından olan ziyalılar, sadə vətəndaşlar iştirak edirdilər. O gün hamı bir nəfər kimi Süleyman kimi oğullarımızın qanının yerdə qalmayacağına söz verib, əhd etdi. Mart ayının 3-də Süleyman doğulduğu Daş Salahlı kəndində Şəhidlər Xiyabanında torpağa tapşırıldı. “Qara xəbər yüyrək olur”, deyib atalarımız. Süleymanın ölüm xəbəri bir göz qırpmında Azərbaycanın hər yerinə yayıldı. “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi İdarə Heyətinin sədri, professor İlham Pirməmmədov, akademik Teymur Bünyadov, İctimai Birliyin İdarə Heyətinin üzvləri və bir çox ziy-

alılar Süleymanın dəfnində iştirak etmək üçün üz tutdular Bakıdan Qazaxa. Yas mərasimində iştirak edən Cəmiyyət üzvləri belə bir qənaətdə gəldilər ki, şəhidin qəbirüstü abidəsinin xərcini “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi öz üzərinə götürsün. Rayon rəhbəri Rəcəb Babaşov isə bu məsələ ilə razı olmadığını və qəbirüstü abidənin rayon rəhbərliyi tərəfindən ucaldılacağını deyir. Fikir-lərində qəti olan Cəmiyyət üzvləri Respublika Ağsaqqallar şurasının sədr müavini Teymur Bünyadova və Cəmiyyətin sədri professor İlham Pirməmmədova üz tuturlar. Onlar Rəcəb Babaşovu razı salırlar və Süleymanın qəbirüstü abidəsinin ucaldılmasını “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi öz üzərinə götürür. “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi şəhidin qəbirüstü abidəsinin götürülməsini, məzarın ətrafının abadlaşdırılmasını böyük ruh yüksəkliyi ilə həyata keçirdilər. Bu cür vətənpərvər addım atdıqları üçün “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin sədri Dədə İlham başda olmaqla Cəmiyyətin bütün üzvlərinə təşəkkür edirəm.

...1988-ci ildən bu günə kimi Ağstafa rayonu 163 nəfər şəhid vermişdir. Onlardan beş nəfəri MİLLİ QƏHRƏMAN adına layiq görülmüşdür. Ağstafa şəhər qəbristanlığında “Şəhidlər xiyabanı” var. 90-cı illərdə qəhrəmanlıq göstərən Ağstafa şəhidləri həmin qəbristanlıqda dəfn olunmuşdur. Ağstafa RİH-nin başçısı Məhərrəm Quliyev şəhid ailələrinə qarşı diqqət və qayğısını əsirgəmir. Şəhid Adil Tatarovun dəfnində rayon rəhbəri olaraq ailəyə böyük mənəvi dəstək olan insanlardan biri də Məhərrəm Quliyevdir.

Bildiyimiz kimi Qıraq Kəsəmən kəndi torpaqlarımızın azadlığı və ərazi bütövlüyü uğrunda yeddi şəhid vermişdir. RİH-nin dəstəyi ilə 2018-ci ilin yayında Qıraq Kəsəmən kəndində həmin şəhidlərin xatirəsinə abidə kompleksi tikilmişdir.

RİH başçısı Məhərrəm Quliyevin tapşırığı və tövsiyyələrinə əsasən:

1. Ağstafa rayonu Zəlimxan kəndində şəhidlərin xatirəsinə park salınıb.

2. Ağstafa rayonu Göycəli kəndində Novruz Qurbanovun adını daşıyan park yenidən və əsaslı şəkildə qurulub sakinlərin istifadəsinə verilib.

Qazaxda və Ağstafada bu səpgidə işlər davam etdirilir.

Bu işlərin hər biri vətənə xidmətin, dövlətə sədaqətin ən aydın göstəricisidir. Yaşasın, Müstəqil Azərbaycan! Var olsun, qüdrətli dövlətimiz! Fəth etsin zirvələri, şanlı ordumuz!

Şəhidlər, ölməz ruhunuz qarşısında baş əyirik. Ruhunuz şad olsun!

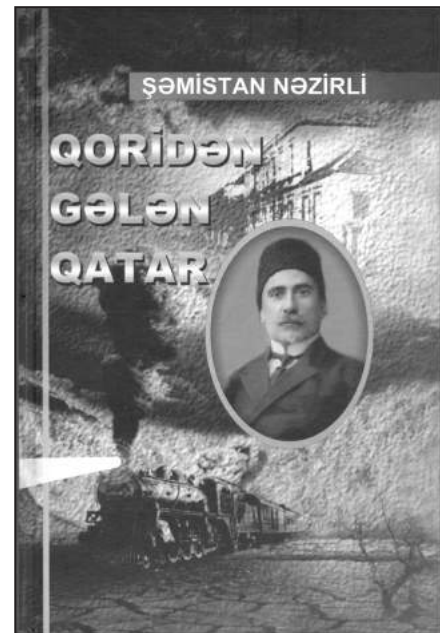
Hörmətlə:
Səbinə YUSİF

“Qoridən gələn qatar”ın sərnişininin düşüncələri

Tanınmış yazıçı, hərbi-tədqiqatçı Şəmistan Nəzirinin “Qoridən gələn qatar” kitabı çıxoxumdan da kitabına di-ilə müəllifinnə demək istədiyini anlamaq olar. Çünki Qori adı artıq mətləbi ifadə edərək, bütün fikirləri özündə cəmləşdirir. Qori və Qazax.Qorini Qazaxsız da təsəvvür etmək mümkün deyil.Çünki bu seminariyalar Azərbaycan balalarına da misilsiz xidmət göstərmiş, ürəyini xalqına verən,ömrünü xalqının balalarının təhsilinə,tərbiyəsinə həsr edən onlarla insanın fəaliyyətinə meydan açmış, bu gün də o insanların xatirələrini yaşatmaqdadır. Bu seminariyada Firudin bəy Köçərlinin, Mirzə Hüseyn Əfəndi Qayıbovun, Səməd bəy Mehmandarovun,Əliağa Şıxlınskinin, Sadıq Vəkilovun,İsmayıl ağa Vəkilovun, Məmmədağa Şıxlınskinin,Yadigarov qardaşlarının və digər vətən üçün şam kimi yanan dahilərin ruhları dolaşır.

Bu ruh qarşısında bu gün sağ olanların bir vətəndaş borcu var, təmənnaşız səvab borcu var.Ömrünü şam kimi təmənnaşız olaraq bu xalqın övladlarının maariflənməyi yolunda əridən insanların ən azı xatirəsini əbədiləşdirmək yolunda xidmət göstərmək borcu var. Mən inanıram ki, zaman gələcək, bu kitabı yazıb ərsəyə gətirən yazıçı-publisist Şəmistan Nəzirinin xidməti indikindən daha yüksək dəyərləndiriləcək.Necə ki, bu kitabın ikinci nəşri bu qədər sevgi və məhəbbətlə qarşılandı. Bu kitabı Çünki Şəmistan müəllim Qazax Seminariyası haqqında yazdığı bu kitabı

bilməzdi.Bu haqsızlığın qarşılığını verə bilməzdi.Amma

ürəyini qoyub.Mən də elə o üzlə Qazax Müəllimlər Seminariyasının 100 illiyi ərəfəsində meydana gələn “Qoridən gələn qatar” kitabının səhifələrini çevirdim.Bu seminariyanın yetişdirdiyi dahilərin həyatına girdim, mübarizəsinə qatıldım, işiğindən nur aldım, qəmli günlərinə şərik çıxdım, maarifçilərimizin əziyyətinə qatlandım, sanki seminariyanın bir məzunu oldum.

Amma bir məqamda,ürəyim param parça oldu.Bu o məqam idi ki, Firudin bəy kimi bir ziyalımızın düşməni gülləsinə tuş gəlməsi səhnəsi təsvir olunurdu.Sanki mən bu anda Nərimanovun çəkidiyi iztirabı hiss edib, onunmənavi və fiziki ağrısını keçirtdim. Hadisələr sanki bu günlərdə baş verirdi.İstəyirdim ki, o telegramı Həmid Sultanov oxusun. Nərimanovun Firudin bəyə rəğbətini görsün. Bunu mən istəyirdim. Kaş ki, elə olaydı. Ən azı xalqın böyük oğlunu mənfur erməni xisləti ilə həyata keçirilən ölümün pəncəsindən xilas edə bilirdi bu məktub.Firudin bəy bu ölümə layiq deyildi.Nərimanov 57 yaşlı qoca xalq müəlliminin öldürülməsinə qəzəbini saxlaya bilməzdi.Amma onun qərarı da bu ölümə əvəz ola

mən hər halda bunu yenə də bir qisas yangısına cavab kimi qəbul edirik, bunu Nərimanov böyüklüyü hesab edirik.

Müəllif yazır:

“...Aydındı,-deyə Nərimanov öz-özünü məzəmmət edirmiş kimi bir anlığa xəyala daldı.İndi sənin əqidən tam aydın oldu, “yoldaş” Liberman,-deyib Nərimanov əsəbi halda gəzişirdi.Dayanıb şəhadət barmağını Həmid Sultanova tuşladı.-Bütün günahlar sizdədi,yoldaş Sultanov.Hələ Bakıdan yola salanda mən sizə dönə-dönə tapşırırdım ki, yerli əhali ilə həddindən artıq diqqətli olun.Özünüze sadıq, inanılmış bolşeviklər seçin.Çalışın ki, günahsız adamlar nə həbs edilsin, nə də öldürülsün.Siz isə görün nə eləmisiniz.Necə deyərler, qoyunu qurda tapşırırsınız.Görün kimi özünüze şöbə rəisi seçmişiniz, qatı daşnak olan Libermanı.Tərkislah edin onu, qollarını bağlayın,harda Firudin bəy Köçərli güllələnib orda bu əclafı qətlə yetirin...”

Bilmirəm “o əclafın” sonu necə oldu. Amma bir xalq müəlliminin itkisi bizə və bizdən sonra gələn nəsillərə böyük zərbə oldu. Bir xalq müəllimininmi?Yox. Müəllimlər, ziyalılar ordusunun. Am-

ma arzusu gerçək oldu Firudin bəyin. Bununla belə, çətin də olsa, Azərbaycan balaları da oxudu, təhsil aldı, öz ürəklərindəki odu gələcək nəsillərə ötürə bildi.Kitaba əlavə olunan şəkillər çox söz deyir. Nə qədər ağır şərait olsa da,kitabda əks olunan şəkillərdə seminariyanın müdavimlərinin daxilindəki odun simalarını necə işıqlandırdığını görməmək mümkün deyil. Firudin bəy qəlbinin işığı idi sanki bərq vururdu gənc seminaristlərin simasında.

Kitabı oxuduqca diqqəti ən çox Firudin bəyə yönəlt-səm də, əslində heç kim diqqətdən yayınmayıb. Düzdür, keçmiş heç zaman geri dönmür, amma pis də, yaxşı da heç vaxt unudulmur. Seminariyanın müsəlman olmayan müəllimlərinin də xalqımızın balalarına xidməti əvəzsizdir. Firudin bəy özü Zaqafqaziya Müəllimlər Seminariyasının Tatar şöbəsinin təbiyyəçi-inspektoru Aleksey Osipoviç Çernyayevski haqqında yazırdı: “Qori Seminariyasının Azərbaycan şöbəsində yaxşı nə vardisa, hamısı Çernyayevskinin adı ilə bağlıdır...Çernyayevskinin “Vətən dili” bizim məktəblərdə tamam yeni bir dövr açdı. Bu da tarixdir. Bu da faktdır. Şəmistan müəllim bu kitabda faktlara nəzər salanda həssas olmuş, hər kəsi olduğu kimi şəxsiyyətinin bütövlüyü ilə əks etdirmişdir.

Mən inanıram ki, bu kitab hələ öz tədqiqatçıların tapacaq, araşdırmaçılar haqqında az bildiyimiz seminariyaçıları bağlı həqiqətləri arayacaq, bir sözlə xalq fədailərinin tanınmasında Şəmistan müəlliminin bu kitabı onlara dəstək olacaq.Bu yerdə yazıçı-alim Mir Cəlalın sözləri ilə fikrimi bitirmək istəyirəm: “Firudin bəyin ədəbiyyat tədqiqatı Azərbaycan ədəbiyyatşünaslığı üçün çoxqiymətli və tarixi xidmətdir. Onun sayəsində qədim dövrün bir çox şairləri və əsərləri meydana çıxarılıb xalqa tanidilmişdir.Yenə onun tədqiqatı sayəsində böyük-küçük bütün Azərbaycan şairləri haqqında vaxtında təsəvvür hasil edilmişdir. Onun əsərləri uzun illər qədim ədəbiyyat tarixçiləri üçün mənbə və vəsait olmuşdur”. Eynən Şəmistan Nəzirinin “Qoridən gələn qatar” kitabı da bir çox tədqiqatçılar və araşdırmaçılar üçün vəsait və mənbə rolunu oynayacaqdır.

Dilgüşə Süleymanova, ADPU-nun Elm və innovasiyalar şöbəsinin baş mütəxəssisi

Bu gün Sizlərə maraqlı bir insan, ömrünü elmə, təhsilə bağlamış Əfəndiyev Əfəndi Məcid oğlu haqqında danışmaq istəyirəm. Ömrünün 40 ilindən çoxunu təhsilə bağlayan Əfəndi müəllimin həyat yoluna nəzər salaq. O, 1919-cu ildə Qazax rayonunun I Şıxlı kəndində dünyaya göz açmışdır. Əfəndi müəllim ilk ibtidai təhsilini Qazax rayonunun I Şıxlı kəndində almışdır. O sonra 1933-cü ildə Qazax Müəllimlər Seminariyasını bitirmişdir.

Seminariyanı bitirdikdən sonra Goranboy rayonunun Gürzalılar kəndində fizika-riyaziyyat müəllimi kimi fəaliyyətə başlayır. O zamanlar müəllim işləmək o qədər də asan məsələ deyildi. Gələcək nəslin isə savadlanması üçün müəllimlərə böyük ehtiyat var idi. O bir il bu

Mənalı ömür yolu

rada müəllim işlədikdən sonra 1934-1939-cu illərdə Tovuz rayonunun Dondar Quşçu, daha sonra Xatınlı kəndində müəllimlik fəaliyyətini davam etdirməyə başlamışdır. Əfəndi müəllim məktəbdə müəllim işlədiyi zaman 1939-cu ildə Sovet Ordusu Sıralarına çağıraraq 1941-ci ilədək hərbi xidmətə də olmuşdur. O hərbi xidmətini başa vuran zaman Alman Faşistləri Sovetlər Ölkəsinə hücumə keçdilər. Bu zaman Əfəndi müəllim yenidən orduya çağırılır. Silaha sarılaraq Vətənin müdafiəsinə yollandı. Cəbhədə qızgın döyüşlər gedirdi, komandirlər məktəbinə yollanaraq burada rütbə aldı. Əfəndi müəllim burada da yenə öz igidləri ilə döyüş yoldaşlarından geri qalmırdı. O komandirlərin verdiyi tapşırıqları layiqincə yerinə yetirdiyinə görə dəfələrlə komandir və rəislərin təşəkkürnamələrini almışdır. Əfəndi müəllim cəbhədə olan zaman burada o bir sıra şair və yazıçılara Əli Vəliyev, İslam Səfərlı, Nəsir İmamquliyevlə tanış olmuşdur.

Ağır gedən döyüşlərdə Əfəndi müəllim yaralanaraq müalicə üçün arxa cəbhəyə göndərildi. Sağaldıqdan sonra yenidən cəbhəyə döndü, yenə də döyüşlər

də qəhrəmanlıqlar göstərərək döyüş yoldaşlarından fərqlənirdi. 1943-cü ildə qızğın gedən döyüşlər zamanı Əfəndi müəllim ağır yaralanaraq hospitala yerləşdirilir. Burada uzun müddət müalicə olunduqdan sonra o öz doğma elinə, obasına qayıdaraq müəllimlik peşəsini davam etdirməyə başlamışdır. 1944-1945-ci illərdə Ağstafa rayonunu Yeni-gün kəndində məktəb direktoru, sonralar Ağstafa rayonu Köçvəlli, Sadıqlı kəndlərində məktəb direktoru, müəllim kimi fəaliyyətini davam etdirmişdir. Ə.Əfəndiyev eyni zamanda Qazax 2 illik müəllimlər İnstitutunda təhsil almışdır. Sonra isə səndlərini Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin riyaziyyat fakültəsinə vermiş və 1955-ci ildə buranı bitirmişdir. Əfəndi müəllim ömrünün sonuna kimi Ağstafa rayonu Sadıqlı kəndində direktor müavini və məktəb direktoru işləmişdir. Ə.Əfəndiyev gözəl ailə başçısı olmuşdur. Həyat yoldaşı Nigar Əfəndiyeva Sadıqlı kənd orta məktəbində müəllim işləmişdir. Ataların belə bir deyimi var: "Nə tökərsən aşına, o da çıxar qarşına". Əfəndi müəllim övladlarının hamısına yüksək ali təhsil vermiş, onları müxtəlif ali

təhsil ocaqlarında oxutmuşdur. Qızları Hənifə, Aybəniz, Gülnaz, Şəhla Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunun Kimya fakültəsini, oğlu Əfəndiyev Cəlal Azərbaycan İnşaat Mühəndisləri Universitetinin İnşaatçı fakültəsini bitirmişlər. Hal-hazırda onlar müxtəlif təhsil ocaqlarında yeni nəslin savadlanması üçün bilik və bacarıqlarını əsirgəmir. Oğlu Cəlal Respublikamızın müxtəlif bölgələrində yeni-yeni binaların tikintisi ilə məşğuldur və onun gördüyü işlər rəhbərlik tərəfindən qiymətləndirilmişdir.

Əfəndi müəllimin 13 nəvəsi var, nəvələrinin hamısı ali təhsil

alaraq həkim, hüquqşünas, müəllim, mühəndis ixtisaslarına yiyələnmişlər. Bu maraqlı insan Əfəndi Əfəndiyev 1989-cu ildə 70 yaşında dünyasını dəyişmişdir. Doğma kəndi Sadıqlı kəndində torpağa tapşırılmışdır.

Ə.Əfəndiyev əmək fəaliyyəti dövründə, eləcə də cəbhədə keçdiyi döyüş yollarında yüksək mükafat və ordenlərə layiq görülmüşdür. Onun sinəsini 2 Qırmızı Ulduz Ordeni, I dərəcəli Böyük Vətən Müharibə Ordeni, 15-ə yaxın müxtəlif medallar bəzəyirdi. Çoxlu sayda fəxri Fərmanlara, təşəkkürnamələrə layiq görülmüşdür. Ə.Əfəndiyev yaşasaydı bu il ömrünün 100-cü baharını övladları, nəvələri ilə birlikdə təntənəli şəkildə bayram edəcəkdi. Təssüflər olsun...

Əfəndi müəllim haqq dünyasında rahat uyuya bilər. Ona görə ki, övladları, nəvələri onun xatirəsini daim qeyrətlə yad edirlər. Belə ləyaqətli atalarının, babalarının olması ilə fəxr edirik, hər bir işdə onun adını, əməllərini doğrultmağa çalışırıq.

Yerin cənnətlilik olsun müəllimlər müəllimi Əfəndi Əfəndiyev!

İlyas Süleymanlı.
"Dəli Kür" qəzetinin xüsusi müxbiri.

VƏTƏN ÇAĞIRIR...

Hər bir vicdanlı Azərbaycan Respublikası vətəndaşının qəlbini hər an ağrıdan, sızlardan bir belə var. Qarabağın hələ də düşmən tapdağında olması beləsi. Əgər biz tezliklə babalarımızın bizə miras qoyduğu Cənnət - məkan torpaqlarımızı işğaldan azad etməsək, bizi nə babalarımızın ruhu və nə gələcək nəsəl bağışlamayacaqdır. Yeni bir xalq kimi yaşamaq haqqımız olmayacaqdır. Halbu ki, xalqımız bəşər sivilizasiyasına elm, mədəniyyət, mənəviyyat kimi böyük töhfələr vermişdir. 1000 ilə qədər dünyada gücdə və elmdə öndə olan müsəlmanlar on doqquzuncu əsrdən sonra Türkiyədən başqa müsəlman xalqlarının hamısı əsarətə düşmüşdür. Bunun əsas səbəbi müsəlman xalqlarının öz aralarında qardaş müharibələri aparmaları olmuşdur. Xalqımız tarixin çətin sınaqlarından zəfərlə çıxıb bimişdir. Bütün dünya Osmanlı Türkiyəsinin üzərinə gəldiyi zaman Mustafa Kamal (Atatürk) Paşa Türkiyə Respublikasını yaratdı.

İyirmibirinci əsr Türk dünyasının lideri, Ulu öndər Heydər Əliyev xalqımızı parçalanbaqdan xilas edərək Azərbaycan Respublikasını yaratdı və deyirdi ki, "Mən bir Allahdan qorxuram və bir də Xalqın mənə olan inamını itirməkdən başqa heç nədən qorxmuram." Ömrünün axır vaxtlarında Səməd Vurğunun "Azərbaycan" şerini qəhərlənərək göz yaşları ilə deməsi, bütün xalqımızın qəlbini rıq-qəfə gətirdi. Əslində, bu Allaha, xalqımıza olan sevgi idi.

"Azərbaycan bu gün Türk dünyasının üreyidir. Bunun susmaması

üçün lazım olarsa, Türk xalqı can da verəcəkdir." (Turqut Özal)

Həqiqətən, bu sözləri Prezidentimiz Cənab İlham Əliyev layiqincə davam etdirir. Belə ki, 12 iyun 2015-ci ildə 1-ci Avropa Olimpiya oyunlarının Bakıda keçirilməsi, müvafiq olaraq 2016-cı Multikulturalizm ili elan etməsi ilə dünyanın diqqətini Azərbaycana cəlb etdi.

2-5 aprel 2016-cı ildə döyüşdə düşməne vurulan zərbə qələbəmizin müjdəsidir. 2017-ci il İslam Ölkələrinin Həmrəyliyi ili elan olunmaqla, IV İslam Ölkələrinin Həmrəylik idman oyunlarının Azərbaycanda keçirilməsi Türk-İslam birliyinə böyük önəm verdi.

Möhtərəm Prezidentimiz Cənab İlham Əliyev demişdir: "Bizim Silahlı Qüvvələrimiz dünyanın ən güclü orduları sırasındadır. Müasir silahlarla təchiz olmuş Ordumuz düşmənin bütün mövqeylərini vurmaq imkanına malikdir. 2-5 aprel döyüşlərindən Ermənistan siyasi rəhbərliyi ibrət götürməlidir. Əks təqdirdə, onlar daha böyük məhrumiyyətlərə düçar olacaqlar." Dəfələrlə Prezidentimiz bəyan etmişdir ki, erməni əsgərlər, Azərbaycan torpağında ölmək istəmirsənsə, torpaqlarımızdan çıxın gedin! Bizim səbrimiz tükənməz deyil...

Azərbaycan Respublikası Silahlı qüvvələrinin Ali Baş komandanı, Prezidentimiz, cənab İlham Əliyevin Səfərbərlik əmrinəbiz gənclər hər an hazırıq.

Muradov Nicat Dilqəm oğlu
Qazax rayonu, Ş.Çobanov adına
Ağköynək kənd orta məktəbin X
sinif şagirdi.

Elan

Hörmətli oxucular! Mart ayının 11-də Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Aşıqlar Birliyi və "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin təşkilatçılığı ilə əməkdar incəsənət Xadimi, ustad aşıq Ədalət Nəsimovun anadan olmasının 80 illiyi münasibətilə tədbir keçiriləcəkdir. Tədbir saat 19.00-da Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında baş tutacaqdır. Maraqlananları bu yubiley gecəsinə dəvət edirik.

"Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyi

DƏVƏTNAMƏ

Sazın Ədaləti - 80

HÖRMƏTLİ:

Sizə

Əməkdar İncəsənət Xadimi, ustad Aşıq Ədalət Nəsimovun

80 illiyinə

həsr olunmuş yubiley gecəsinə dəvət edirik.

Tədbir 11 mart 2019-cu il tarixində saat 19.00-da Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında keçiriləcəkdir.

Ünvan: Bakı şəhəri, İstiqlaliyyət küçəsi, 4

Aliyev Zakir Sirac:
: AZ38IBAZ33801019445691361207
Azərbaycan Beynəlxalq Bank ASC
IBAZAZ2X
AZ03NABZ01350100000000002944
805614
9900001881
Azadlıq pr-ti 18/12
(+994) 12 493 97 44; (055) 441 13 76

Əliyev Ramil Zakir oğlu

2 ildir Hoçkin Limforması

xəstəliyindən əziyyət çəkir

Çox xahiş edirəm bu

3 uşaq atasından köməyinizi

ALLAH RIZASI ÜÇÜN

əsirgəməyin

*Salatin Əhmədova,
filologiya üzrə elmlər doktoru*

Aa

AVYƏRDƏN - iri çömçəyə oxşar, bir litr tutumu olan su qabı. - Nənəm aş qazanna beş avyərđən su töküf qaynatdı, soqra 'sonra' da beş isdəkən düyü töküf aş dəmlədi (Omarağalı).

AYIRTDAMAX - düyünü, noxudu, lobyarı artıq qalıqlardan təmizləmək. - Solmaz, axşama aş süzəjəm, beş isdəkən düyü artıda (Xanlıqlar).

AYANDA-SAYANDA - ayda-il də bir dəfə. - Sadıx kişi bu tərəflərə addayan döydü, ayanda-sayanda bir dəfə gələr, ya gəlməzdi (Düz Qışlaq).

AYDORU - assuriyalı <assuriya xalqının nümayəndəsi>. - Aydorular Türkiyənin Van gölü ətrafında yaşə:yflar. 1915-1918-ci illərdə ermənlərin türklərə qarşı qırğını nəticəsində Qazax mahalına köç əle:yflər. 1941-1945-ci illərdə əsir düşmüş almanları Xanlar rayonuna sürgün elyəndə aydoruları da burya köçrülflər. Aydorular sonradan geri - Ağstafıya qayıdılar. Hal-hazırda Tatlı, Vurğun kəndlərində cəmi 3-4 ailə qalıb. Onlardan soruşanda vətənniz hareydi, de:yllər kin, "bizim vətənmiz yoxdu". Onların dediklərinə görə, aydorular Suriya, İrak və Türkiyə torpağında yaşə:yflar (Tatlı).

AYNIMAX - xəstəlikdən sağalmağa doğru getmək. - Üləix'li-isdı işdim, başım bir az ələ bil aynıdı (Daş Salahlı).

AYIŞDIRMAX - xəstə yerin qaşınması, ağrılması. - Samvardan ələ isdi su töklüf, yanan yerim aysdrer (Ağköynək).

AYNA - 1. pəncərə, şüşə. - Aynə:yı bağla, sö:yxdu, yaman üşyörəm (Zəlimxan). 2. Güzgü. - Aynıya baxdım, özümü tanıyamadım, rəngim qaçıf, tamam avazımışdım (Poylu qəs.).

AYNƏVƏND - şüşəbənd, aynabənd. - Aynəvəndə oturf çölə baxərdimkin, Telli arvad içəri girdi (Köçəsgər).

AYLIX - əməkhaqqı, maaş. - Bu dəfə aylığı yaman gejdı aldıx (Qarapapaq).

AYNIN-ŞAYNIN AÇILMASI - əhval-ruhiyyənin yüksəlməsi, kefin kökəlməsi. - Toylar başdaseydi bir aynımız-şaynımız açılardı (Poylu qəs.).

AYMALAMAX - qamarlamaq, zorla tutmaq. - Pəhlivan Musa qavağındakının qurşağınnan yapışıf yərə vurdu. Tüsməni nə qədər aymaladısa da, pəhlivan Musa yaxasını ələ vermədi (Çaylı).

ARTDAMAX I.- ağacın qurumuş budaqlarını kəsmək. - Ağacın yan-yörəsinnən bijdəri çıxıf, dəhreyi gəti, artde:ym 'arıtlayım' (Ağstafa).

ARTDAMAX II. - taxıl məhsullarını, düyünü artıq qalıqlardan təmizləmək, arıtmaq. - Düyünü yaxca

Şirin-şəkər ləhcəmiz

artda, aş pişrəjəm (Orta Salahlı).

AYPARA - boyuna taxılan zینət əşyası. - Noyruz bayramında gəlin gördüsünə qızıl aypara aparajam (Orta Salahlı).

AYRAN ŞORU - nehrə çalxayanda yağdan ayrılan ayrandan əmələ gələn ağartı. - Ayransorunu duzdo:yf yi:əndə ma?a xoş gələr (Alpout).

AYVAN - eyvan. - Yaz gələn kimi qaranquşdar ayvanda yuva qurollar (Poylu qəs.).

AYVINA KOR OLMAX - nöqsan işi olduğuna görə utanıb geri çəkilmək. - Adilə ayvına kor olub oturmor, çüşünmö:yrkün, üç ildi instituta geder, imtahan verə bilmer, suyu süzlə-süzlə geri qayder (Poylu).

AZAN-TƏZƏN - gəlmə, yeriyurdu bilinməyən. - Heç bilmerəm bu azan-təzənlərin əlindən harya gedəx', onların üzdlüyünnən bir iş görə bilmerix' (Qaymaxlı).

AZARRAMAX - xəstələnmək. - Payız çüşənnən yamanca azararamışam, hələ də özümə gələ bilmerəm (Poylu qəs.).

AZARI BƏRK GƏLMƏX - ölümçül xəstələnmək. - Sö:ynalının azarı bərk gəlif, heş yaza çıxana oxşamer (Poylu qəs.).

AZAR / AZARRAMAX - xəstəlik / xəstələnmək. - Payız çüşənnən yamanca azararamışam, hələ də özümə gələ bilmerəm (Poylu qəs.).

Bb

BAJA I - I. nəfəslik, tüstü borusu. - Keçmişdə damların üstünnən nəfəslik qoylordu, Noyruz bayramında oğlan uşaxları oradan içəri torva sale:yrdılar. Evdəki arvadlar da onların bajadan aşağı salladıxları torvalarına bayram yer-yemşi doldurdular. (I Sıxlı).

BAJA II - taxca. - Lampe:yı yandır, bajya qoy, hər yərə işıx sal-sın (II Sıxlı).

BAJA-BAJA - Novruz çərşəmbələrində, əsasən, oğlan uşaqlarının qapı-qapı, ev-ev gəzərək yığdıqları bayram şirniyyatı. - Kəndin oğlanları pütün çarşambalarda qonşuların qapısına papax atıf baja-baja yığardılar. (Aşağı)

BAD - palçıqla samanının, torpağın qarışığından alınan tikinti materialı. - Çiy kərpic formasında kəsilmiş baddan keçmişdə öy tik'mək'dən ötrü istifadə edlerdi (Poylu qəs.). Nənəm bir gejęyə yüz dənə ayıpəncəsi bad kəsmişdi (Yuxarı Əksipara).

BADA - İstənilən hala gəlməyən un. - Un köhnəl-diyinnən bada gəlmerdi (Xeyrimli).

BADI-BUDU - qovrulmuş və şirin, şirəli maye ilə bir-birinə yapışmış qarğıdalı dənələri <popkorn>. - Uşax vaxtı yediyim badi-budunun tamnı indikilər vermer (Poylu qəs.).

BADAX - 1. uzağa getməsin deyə ev quşlarının, heyvanların ayağına bağlanan ip. - Buzoyun ə:yğına badax vurmaseydın, inəyi əmmişdi (Qazax). Qo:ynu badaxla, qaçmasın (Poylu). 2. tanımaq üçün nişanlamaq. - Tö:yğun ə:yğına badax vurmaseydım yola qaçardı, maşın basardı (Poylu qəs.).

BADA GETMƏX - güdaza getmək. - Ələsgərin heş bir günahlı yoxuydu, dostunun badına getdi (Bağanis Ayrım).

BADAXLAMAX - 1. uzağa getməsin deyə ev quşlarının, heyvanların ayağına bağlanan ip. - Buzoyun ə:yğına badax vurmaseydın, indi inəyi əmmişdi (Qazax).

Qo:ynu badaxla, qaçmasın (Poylu). 2. tanımaq üçün nişan qoymaq. - Tö:yğun ə:yğına badaxlamase:ydım yola qaçardı, maşın basardı (Poylu qəs.).

BAD ÇÖRƏX - küt getmiş çörək. - Ayşa cijim çörəyi külfüyə qoyanda əlinnən çüşdü, çörək bad oldu (Tatlı).

BADIŞ - qonşunun heyvan və ev quşları ilə dəyişik düşməməsi üçün öz heyvan və quşlarının ayaqlarına bağlanan eski parçası. - Ay Qızbəş, ə:yğına badiş bağladığım cücö:yü kəsdirərsən (Poylu).

BADKEŞ - köhnə evlərin divarına, daşların və ya kərpiclərin arasına, üstünə, arxasına vurulan suvaq. - Divar quzlo:yf 'quzulayıb' töklör, gərək aralarına badkeş çəkəm (Kəmərlı).

BADALAXLAMAX - badalaq vurmaq. - Yan-yörəsinə baxmıyan adamı tez badalaxlıyf yıxmaq olor (Barxudarlı).

BADYA - misdən düzəldilmiş qab, böyük cam. - Nəsir kişi bir badya horra yidi, doymadı (Q. Kəsəməni).

BAFAT ETMƏX - vəfat etmək. - Vay-vay, heş xəvərim olmo:yf, 'olmayıb' yuxarı məhlədə Mədat kişi bafat ele:yf 'ələyib' (Poylu qəs.).

Bafta - saya, əlavə parçadan ətəyə, dona tikilən haşiyə. - Nənələrimin ikisi də tumannama bafat haşyə tix'mişdilər (Yenigün).

BAG - biçilmiş, kiçik dəstlə bağlanmış ot. - Bö:yn naxoşdamışdım de:yn, heş bir bağı da ot biçməmədim (Pirili).

BAĞA I - atın topuğunda əmələ gələn xəstəlik. - Sarı madyan sonradan bağa oldu, yeryəmmədi (Kosalar).

BAĞA II - tısbağa. - Yalan ha döy, dədələrin dilinə qurvan olom, gözəl de:yf 'deyib': Bağa qınınnan çıxdı, qınnı bəyəmmədi (Zəlimxan).

BAGİRDƏLƏN - tikanlı çölötu. - Bağirdələni adamin paltarına sancılarda ətinə batıb incider (Yenigün).

BAGLAMA - əsasən, aşıqların biri-birinə şeirlə, nəzmlə söylədiyi tapmaca, deyişmə, qıfılənd. - Aşix Alının dediği bağlamaları çox aşixlar açə bilmerdi (Aşağı Əksipara).

BAFA / BAFALI - vəfa, vəfali. - Azərin ağrısını alem, Azər bafalı dostdu (Ürkməzdi).

BAR-BARXANA I. - pal-paltar. - Ay arvat, bö:ynnən mollaya sənın tala?nı geri oxutdurmuşam, bar-barxana?ı da yığ, cəhənnəm ol, get dədəq öynə (Aşağı Əksipara). Bolluca barxana düzəltmişəm, yeddi qızım da olsa, hamısına çat (Cəfərli).

BAR-BARXANA II. - yorğan-döşək. - Qızı öyndə qalan anam ömrünün so:nna yaxın belə bir bayatı çağrerdı:

Arım var, arxanam var,
Gorum var, gorxanam var,
Ölöydüm öz öymdə
Barım var, barxanam var. (Poylu qəs.).

BASACİR - sərnişin qatırı <rus sözü olan "pasajirskiy poezd" sözünün təhrif olunmuş tələffüzü>. - Köhnə kişilər Tiflisdən gəlif Bakıya gedən poyzdara 'poezd' basacir de:yardılar (Poylu qəs.).

BASTAFA - Badisəba <qadın adıdır>. - Bastafa Poylu elnin gözəl qızıydı (Ağstafa).

BAŞDIX: BAŞDIX PULU - toy ərəfəsində oğlan evi tərəfindən gə-

linin ata-anasına verilən pul. - Bizim döyrdə diplomlu gəlinnərə verilən başdix daha çoxuydu (Tatlı).

BAŞNI BURAXMAX - baş qoşmamaq, üzdən getmək. - Əyşi 'əşşi', daha bu işdərin başni burax gessin, onsuz da məhkəmədə uduzajaxsan (Poylu).

BAYDAX - bayraq. - K'alxozçular əlində baydax tutmuş manqabaşcısı Şambanın 'Şamama' dalınca gederdilər (Poylu qəs.).

BEYBAFA - vəfasız. - Əziz kişinin birinci arvadı beybafa çıxdığının onu boşamışdı (Poylu qəs.).

BAĞLAMAX - düzəltmək, həzirləmək. - Dayım ələ yaxşı çöl süpürgəsi bağle:yrdı kın, bir il gederdi (Sadıxlı).

BAĞIR - qaracıyər. - Cijim belə bir bayatı çağrerdı: Çağır-ha çağır oldu,
Yollar yağır oldu,
Adma qo:yn kəsildi,
Yidiyim bağır oldu (Poylu qəs.).

BAĞANAX - qoşadınlaqlı heyvanlarda iki barmağın arası, ayaqların bədənə birləşdiyi yer. - Atın bağanağına, di:yəsen, tikan batıf, axse:yr (Poylu).

BAĞCI - biçilmiş taxılı toplayıb dərz bağlayan adam. - Bağcı tək olduğunna pütün taxılı bağle:yf çatdırə bilmerdi (Tatlı).

BAĞDATI - yaylıq növü. - Bayramlıxda gəlnimə elə bir bağdatı yaylıx aparmışdım kın, şafağı göz qamaşdrerdı (Barxudarlı).

BAĞRIBADAŞ - canbir qəlbə. - Şəfiqə bajımnan lap bağrıbadəş idix', bir gün də ayrı qalammerdix' (Poylu qəs.).

BAJILIX - rəfiqə, <toy günü gəlinin sağdışı və soldışı, gəlinin yanında outran qıza deyilir>. - Mənim bajılığım və uşaxlıx yoldaşım Şəfiqəydi (Poylu qəs.).

BALATA / BALATI I. - dəri aşılamaq üçün kül, kəpək və duzun qarışığından düzəldilən xüsusi məhlul. - Balata olmasa dəriyi aşılamaq olmaz (Sofulu).

BALATA / BALATI II. - xəmir mayası. - Xəmir mayası qatanda çörəx' yumşax çıxər (Sofulu).

BALGÖZ - böyük çəkic. - Bavam balgözü çüyə elə bərk vurdu-kun, çüy kötüyü bir dəfiyə parçala-dı (I Sıxlı).

BALATABİĞ - enli biğ. - Süleyməni kişi enni biğ saxle:yrdı, hamı ona balatabiğ de:yrdı (Ürkməzdi).

BALXI - maymaq, tənbel. - Balxi pişiyinki ancax yatmaxdı, sıçan töylöyü basıf (II Sıxlı).

BALIXI BALIX DƏMİRİ - dörd-təkərli arabanın qabaq və dal oxlarının altından bərkidilən uzun dəmir. - Balix dəmiri bərk olmalıdı kın, ağırılıx çüşəndə tezəcə qırılmasın (Quşçu Ayrım).

BALDON - palto. - A bala, eşyə çıxanda baldonuqu əyniqə keçir, kışdı, sö:yx olar (Poylu qəs.).

BARAVAR - bərabər. - Gülavatın nənə hammıza payı barabar töx'dü (Məzəm).

BARATA - iz, nişanə, ölmüş adamın əşyası. - Səfqulunun baratasına o ölənnən soqra heş kim yi:ə çıxmadı (Fərəhli).

BARDAMAŞ - ayaqları bir-birinə çarpaz keçirib yerdə oturmaq forması. - A'qonax qardaş, yol gəlif yorlufsən, bardamaş qur, otur bir, yorğunnuğun çıxsın (Poylu).

BARDAN - iri üzüm salxımı. - Üş-dörd bardan yığanda elə vedrəm dölər (I Sıxlı).

BARDAX - gildən hazırlanmış su qabı. - Bardax suyu sərin olor

(Molla Cəfərli).

BAR I - kif. - Barı çörəyi yeməzdr, çünki o, gövələk xəstəliyi yaradır.

BAR II. - məhsul. - Bu:yıl 'bu il'bostanmızın barı-bərəketi çox oldu (Bala Cəfərli).

BARXANA - yorğan-döşək, cehiz. - Bolluca barxana düzəltmişəm, yeddi qızım da olsa, hamısına çatər (Cəfərli).

BARIMMAX - kiminsə vər-dövlətindən istifadə edərək varlanmaq, istəyinə çatmaq. - Həmit qonşuya həm iş gördü, həm də onnan barındı (Aşağı Göycəli). Vahid çox kasıf olduğunna barımmaxdan ötrü Saqıfın saqqızını oğurramışdı (Ürkməzdi).

BARMAXÇIX - biçin vaxtı biçinçilərin barmaqlarına taxdıqları gön barmaqlıq. - Yaxşı kın, barmaxçığı taxmışdım, yoxsa əlmin dərsi getmişdi (Aşağı Kəsəməni).

BARRAMMAX I - xəstəlikdən ağızda ərş əmələ gəlmək. - Neçə gündü Şaiqin qızdırması çüşmör, qızdırmadan ağzı barranıf (Böyük Kəsik).

BARRAMMAX II - kiflənmək. - Un, deyəsən, höyüşdük'dən barranıf, bunnan çörəx' bişirməx' olmaz (Poylu qəs.).

BARRAMMIŞ - kif atmış, köhnəlməş. - Barrammiş məhsulu saxlamax olmaz, üzü yaya geder, daha da xarəf olar (Dağ Kəsəməni).

BASARATI BAĞLAMMAX - hissini itməsi, gözünlə bağlanması, diqqətin bir anlıq yayınması, nəzarətin itməsi. - Anamı çoxdandı görməmişdim, birdən-birə gördüm, sevindiyimnən basaratım bağlandı (Poylu).

BASIX - tünlük, sıxlıq. - Baxdım kın, aytobus cox basıxdı, mimmədim (Poylu qəs.).

BASIX-BASIX - cox tünlük, hədsiz sıxlıq. - Bu artıx şeylərdən öyü niyə təmizdəmə:yfsən, hər yan basıx-basıxdı (Göycəli).

BASMAX I - tələsik yemək. - Tələsiyf yiməyi içəri basma, rahat yi (Poylu qəs.).

BASMAX II. - düzəltmək, nəxışlamaq. - Onun peşəsi parçiya nəxış basmaxdı (Poylu).

BAŞ-Ə:YAX - kəlləpaça, xaş xəreysi. - Ay qonşu, keş bizə, başəyax pişirmişəm, yiyəx' (Poylu qəs.).

BAŞINI BEZDƏMƏX - aldatmaq. - Dədəmən cijim başmı yaman bezdədilər, isdəmədiyim bir adama verdilər (Həsənsu).

BAŞ YOLDAŞI - həyat, ömür-gün yoldaşı. - Nə qədər qohum-qardaş olsa da, baş yoldaşı ayrı şeydi (Kolayır).

BAŞAŞAĞI I - aşağı tərəfə getmək. - Mən yola çıxmışdım, Səmədi başaşağı gedən gördüm (Kol Xəlfəli).

BAŞAŞAĞI II - tərbiyəli, qanacaqlı, üzüyola, ağıllı adam. - Yunusun oğlu, maşallah, çox başaşağı uşaxdı, elə bil dədəsi fırt eliyəndə, burnunun çüşüf (Poylu).

BATIMMAX - istəyinə yetmək, arzusuna çatmaq. - Toylar başdıy-annan cavannar istəyinə batındılar; özdərinə gözaltı seşdilər (Köçvəlli).

BATIB-BARIMMAX - vər-dövlətin, malın-pulun daha da artması. - Allahverdi kişinin baxdı yaman getrif, balaja qızı imkanı yərə ərə gedif, pütün aylə batıf-barnıf, çim yağın içindədilər (Ürkməzdi).

BAŞBİLƏN - hər şeyi bilən, məlumatlı. - Ömüzdə birəcə başbilenimiz var, o da dədəmdı (Poylu qəs.).

(Davamı gələn sayımızda)

Onların hər ikisi bir elin, bir yurdun övladları idi... Qohum olduqları üçün fiziki oxşarlıqları ilə yanaşı, mənəvi oxşarlıqları da var idi: məğrur, qürurlu, əyilməz!...

Ölüm qabağı hər ikisi oğlanlarına "kişi olmağı" vəsiyyət eləmişdi...Bəli, bütün dövrlərin şəxsiyyətə etiyacı olub.Sənə-tindən asılı olmayaraq onların hər ikisi xalqın qarşısına çıx-mağa mənəvi haqqı olan söz və əməl sahibləri idilər. Yalnız in-di mənə aydın olur ki, niyə məhz atam haqqında İsmayıl Şıxlı belə demişdir: "Bunları qoruyun, belə cəsarətli insanlar çox azdır ?!"

Bu il rəhmətliklər İsmayıl Şıxlının 100, atam Rasim Mustafayevin 90 yaşı tamam olur.

Xalq yazıçısı İsmayıl Şıxlının 100 illiyi ərəfəsində atamın böyük şəxsiyyət, qüdrətli sənətkar haqqında bu xatirə-oçerkini yazı üslubunu saxlamaqla oxuculara təqdim etməyi özümə borc bildim.

Mustafa Rasimoğlu, şair, AYB-nin Qazax bölməsinin ədəbi məsləhətçisi, Qarabağ müharibəsi veteranı

Azərbaycanın görkəmli yazıçısı və mənəviyyatca pak bir insan olan İsmayıl Şıxlı barədə məndən düşüncələrimi istədiklər.

Dedim: - Özünə "Qranitdən heykəl" qaldırmış bir insan haqqında mənim qələmimin qüdrəti çatarmı, bu sənətin sahibi olmayan bir şəxsə çətin olmazmı? Və beləcə də bir-iki kəlmə söz yazmaqdan çəkdim. Lakin düşüncə və duyğularımın içində öz-özümə sual verirdim: - Görəsən İ.Şıxlı şəxsiyyəti qarşısında xalqın bu qədər baş əyməsi və onun "fetişizmə" çevrilməsinin səbəbinədir? Bu məqamda yadıma məşhur fizik Nils Borun haqqında bir əhvalat gəldi. N.Bora deyirlər:"Bu nə sirdir ki, ətrafınıza bu qədər alim-insan toplanıb. O, cavab verir:" Çox sadə, özümü onlardan fərqli və ayrılıqda təsəvvür etməmişəm". Bəli, belə qənaətə gəldim ki, İsmayıl Şıxlı və Xalq sinonimidir. Onun ürəyinin döyüntüsü xalqın ürək döyüntüsü ilə eyni faza təşkil edir. Bunu təsdiq edən faktlardan biri kimi İsmayıl Şıxlının İmperiyanın kəsəkəs vaxtı, xəfiyə orqanlarının onu bir andaca məhv edə biləcəyini bilib-bilə Qarbaçov və Yazovların ünvanına təhqiredici sözləri, unudulmaz Qanlı Yanvar günlərindəki mərdanə çıxışı gözümün qabağına gəldi.

Bu fikirlərlə yatdım və yuxuda xəyalən İsmayıl müəllim ilə görüşdük: - "Niyə yazmırsan? - yaz - dedi!" Dedim: "İsmayıl müəllim qorxuram mühəndis qələmi ilə Sizi öz səviyyənizə qaldıra bilməyim. Bunun üçün ədəbiyyat və incəsənət sahibləri var, mən kiməm ki, buna girişəm".

Dedi: - "Müdrək bir kəlam var. Yaddan çıxarma: - Kim nə sənət sahibi olur olsun, onu dinləmək lazımdır, sadə görünən hər hansı şəxs və sənət sahibində bir hikmət var, orada sirlər doludur, sadələr mürəkkəbi yaradıblar. Yaratdığımızın hamısı sadə xalq deyilmi? Biz yalnız onları "aranjirlərə" yığmışıq. Bir də ki, "sözü ürək, sazı sim dilləndirir".

Susdum. Xeyli fikirləşəndən sonra bir sual da verdim: İsmayıl müəllim, sizi saxlaya bilmədik, eləmi? Gərək müstəqilliyimizi əldə etdiyimiz şəraitdə bir az da yaşayaydınız.

- Yox, yox deyib əlavə etdi:

...Çətindir yazanın halı, Hər vaxt demək olmur "bəli"! Dərdi asan çəkər insan, Eşidərsə onu zaman.

Dirikən ölən dünyadır, Necə də yalan dünyadır, Dirildirlər ölü kimi, Öldürürlər diri kimi. Vəzifədə olan soyur, Bacarmayan oğurlayır,

Vicdanlılar isə solur, Sabaha bədguman olur. (Bax, beləcə də məhv olur!)

Söylə necə dolanasan, Yaxşıdır yaşamayasan, Ölmək də yaman çətindir, Çünki qəbir də satındır!...

Sonra sözüne davam edərək dedi: - Ömrümü özüm də olsaydım belə seçərdim, qarğa kimi yüz il yaşamaqdansa belə gödək ömür, mənəviyyatlı ömür sürmək şərəfidir.

Sonra oyanıb, İsmayıl müəllimlə görüşümdən yadıma nə qalmışdasa yazmalı oldum...

İsmayıl Şıxlı şəxsiyyətinin formalaşmasında müəyyən rol oynamış, onun xarakterik cəhətlərinə toxunmaq istəyirdim.İsmayıl müəllim Qazax rayonunun Kosalar kəndinə yayda hərdən gəlirdi.Bu gelişlərin birini eşitdim və "xoş gəlmisiniz" demək üçün yanına getdim. O zaman o, Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının Katibliyindən ərizəsilə yenicə çıxmışdı. Mərkəzi Komitənin katibi isə K.Bağirov idi.

Hal-əhvaldan sonra söhbət onun işdən çıxmasından getdi və mən sual verdim:

- İsmayıl müəllim, Sizin kimi bir şəxsin və görkəmli ədibin Azərbaycan ədəbiyyatına rəhbərlik etməsi çox şey verə bilərdi, nə üçün çox təkidlə ərizə-nizdəki xahişinizin yerinə yetirilməsini tələb etmisiniz?

- Bilirsən, MK-nın katibi ilə gələcək Azərbaycanın ədəbiyyatı və mədəniyyətinin inkişaf planlarını razılaşdırıb işə girişəndə və ya həlli məqamlarında xəbər tuturam ki, məsələ başqa cür həll olunub. Sual edəndə "Bəs biz belə danışmamışıq?! Necə oldu belə oldu" - Cavabı gülümsəmək olurdu.

Bir neçə dəfə belə və buna bənzər təkrar hadisələr olduğundan mən də sadəcə olaraq xudahafizləşmək üçün ərizə verdim. Katibin özü nə qədər xahiş etdisə "ərizənizi geri götürün", "ərizə geri götürülmək üçün verilməyib" - dedim.

"İndiki zamanda Cahandar ağa kimi kişilər yetişə bilərmi? - deyə soruşdum. Xeyli sükutdan sonra, -Yox - deyə cavab verdi və sözüne davam edərək "- Çünki qüdrətli şəxsiyyətlərin yetişməyi üçün müəyyən amillər lazımdır. Hər şeydən əvvəl insanı sındıran, insan qürurunu, insan məniyini tapdalayan mədudiyyətlər olmamlıdır"- dedi.

Buna uyğun hallar xatirimdə çoxdur, lakin söz yığımı çox olar deyə yalnız bunları sizə təqdim etməyi kifayət bilirəm. Bir daha belə qənaətə gəldim ki, İsmayıl Şıxlı vüqariheç vaxt, heç nəylə - vəzifə, təmanna, şöhrətlə dəyiş-

İsmayıl Şıxlı - 100

Şəxsiyyət

dirilməyib.

O, MK-nın katibinə: "Sən hə, mən də hə" və ya "Sən yox, mən də yox" üzəndən iraq (belələrinin olmaması daha məsləhətdir) rəhbərlərin dedikləri kimi deyər-di, vəzifədə də qalardı... Burada Sokrat haqqında olan bir rə-

arxadır. Xalqı onu sevdiyi üçün o sevilir.Zamandan, mühitdən o ucadır.Zaman, mühit onun istiqamətini dəyişə bilmir. O, çirkəbi sevmir. O, qartal kimi zirvədə olur, azca qarğa kimi çirkəba kiriftar olsa, məhv olur, şəxsiyyət itir.

turalıq olur.

Çox təəssüf ki, ömür imkan vermədi İsmayıl müəllimə.Bu aşağıda yazdığım xatirəni "Dəli Kür" romanının sonrakı çaplarına daxil etsin.

Birinci Şıxlı kəndində atamdan eşitdiyim bir əhvalat olmuş-

vayət yadıma gəldi. Sokratı edamdan qurtarmaq üçün tələbələri onu gizli yolla (işlənilib hazırlanmış yolla başqa ölkəyə getməyi) həbsdən qaçmağı təklif etdikdə: "Mən fiziki yaşamağı mənəvi ölümə dəyişə bilmərəm" - demişdir.

Çox təəssüf ki, təbiətdə olanobyektin gözəl və çirkin olmasını görmə, hiss etmə orqanlarımızın köməyiylə deyirik ki, "obyekt - əşya gözəldir və ya naqisdir". Əgər görmə, hiss etmə orqanımız özünə əşyanın dərinliyini, başqa xırda bizə görünməyən nöqsanlarını aşkar etmə qabiliyyəti olsaydı deyə bilərdik ki, "obyekt daha gözəl və ya daha naqisdir". Hiss etmə və görmə orqanımız olsaydı onda şəxsiyyətin də necə doğulduğunu və ya formalaşdığını etalonlasdırı bilərdik.

Şəxsiyyət ölçüyə sığmayan bir anlayışdır. Şəxsiyyəti şərait yaratmış, şəraitin yaratdığı sadəcə insan olur. Şəxsiyyət xalqın məhsuludur, onu xalq yaradır. O, saxlan-cə-farmaca xalqın incisi kimi daxil olur. Xalqsız şəxsiyyət yoxdur. O, iradə, istək və arzuların məhsulu deyildir. "Mən şəxsiyyət olmaq istəyirəm" arzusunə yaddır. Xalqın mənəvi varidatıdır.

Şəxsiyyəti çox olan xalqın iqtisadi və hərbi qüdrəti də yüksək olar. Nədənə şəxsiyyət iqtidar kollektivindən kənarda olur və istər-istəməz şəxsiyyət fədakarlığının zirvəsində olduğu üçün ondan qısqanılır və sağlığında qiymətləndirilmir. O, "məni xalq yaradıb, ona xidmət etməliyəm" həqiqətindən bəhrələnərək xalq mənəviyyatı üstündə özümləşir. Nə qədər təqiblər, təhlükələr qapını döysə də şəxsiyyət özgələşmir.

Xalq onun hakimdir. O, xalqa

Şəxsiyyəti yalnız fərdiyyəçilər yarada bilir, fədakarlıq ləyaqət zirvəsi olub, fərdiyyəçilərə məxsusdur. Fərdi və fərdiyyəçiləri ictimaiyyətdən yarada bilməz.

Şəxsiyyətin xülasəsini verməklə belə qənaətə gəlmək istəyirəm ki, heç şübhəsiz bütün bunlar İsmayıl Şıxlı təbiətində kristallaşmış keyfiyyətlərdir.

İsmayıl Şıxlı şəxsiyyətinin xüsusiyyətlərini onun yaratdığı əsərlərin obrazlarından da aydınlaşdırmaq mümkündür. "Mən, mənim özümdəyəm, məni əməllərimdən sor!" məntiqinə uyğun İsmayıl müəllimin psixologiyasını özünün əsərlərində öyrənmək daha məqsədə müvafiqdir.Əsərlərindəki cəsarət, kişilik, mərdlik, namus təcəssümləri, obrazları elə İsmayıl müəllimin özünün psixologiyasına tam uyğundur.

Bir cəhəti də qeyd etmək istəyirəm ki, İsmayıl Şıxlı xalqa sevdiren keyfiyyətlərdən biri və ən əsası yaratdığı əsərlərdən heç bir təmənna ummamasıdır (gözləməməsidir). Gələcəkdə ondan gəlir vəsaiti, şan-şöhrət, orden, təqaüd və s. əldə etmək məqsədinin olmaması İsmayıl müəllimi zirvələrə ucaltmışdır. O, yazdığı əsəri heç vaxt başqa yazıçılar kimi "sağmal keçiyə" bənzətməmiş, "sənə ot verirəm, səndən süd alacam" deməmişdir. Kimisə tərifləmək, yaltaqlanmaq belə obrazları yaratmaq ona yad olmuşdur. Təəssüf ki, belə məzmununda yazılmış əsərlər bəzən "gözə küll" üfələyə bilir və hətta təriflərə lazım bilinir.Belə əsərlərin sonrakı əqibəti barədə söhbət açmağa dəyməz. Bunu oxucular daha yaxşı deyə bilər. Sonralar bunlar yığılır və makla-

dur:

"Mustafa kişi bir gəlin gətiribmiş və özü də düşmənlə vaxtında.

Xeyli camışı, mal-qarası var imiş. Kürün qırağında "qaynar"dan evə qayıdan qayınana və gəlin paltarları həyətdə kəndirdən asırlar ki, qurusun. Görünür gecə paltarlar çöldə qalır, səhər qalxanda Mustafa kişi görür ki, gizli söz-söhbət gedir və təkidlə soruşduqda məsələni açırlar ki, gəlinin alt paltar yoxdur.Çox götür-qoy edirlər düşmənlə tərəfdən düşmənlilik əlaməti kimi qiymətləndirirlər.Bu halda Mustafa kişinin arvadı camışın hansınınsa əvvəllər paltar yediğini görübmiş. Şübhədən çıxmaq üçün, düşmənin bu işdə əli olub-olmamasını yəqinləşdirmək üçün camışlardan birini kəsirlər və qarnından heç nə tapılmır. Bu məqsədlə dörd camış kəsilir və axırncı camışın qarnından iki iç paltar çıxır. Başqa bir xırda heyvan kəsirlər, şadlıq edirlər və şübhədən qurtarırlar.

Bu yazdıqlarımı qeydə aldı və dedi: - Bir az əvvəl söyləyirdin namus rəmzi kimi "Dəli Kür"ə daxil edərdim. Baxım, yeni çapını bəlkə hazırladıq...

Təəssüf ki, qədir-qiymət bilməyi öləndən sonra adət etməmiş. İnanıram ki, qədərbilən xalqımız İsmayıl Şıxlının adına layiq, canını ondan əsirgəməmiş böyük oğluna elə bir "heykəl" ucaldacaq ki, həmişə xatirələrdə yaşasın.

Rasim Mustafayev, Qərb (Ağstafa) Elektrik Şəbəkəsinin ilk direktoru, texnika elmləri namizədi, dosent

Damcılı düşərgəsində arxeoloji qazıntıların dünəni və bu günü

Azərbaycan xalqının çox qədim və zəngin tarixi vardır. Vətənimizin keçmişini öyrənmək işində tarixi abidələrin çox böyük əhəmiyyəti var. Bu abidələrin vasitəsi ilə babalarımızın yaşayışını, təsərrüfat həyatını və mədəniyyətini öyrənmək mümkündür.

Azərbaycanda daş dövrünə aid 20-dən çox düşərgə və yaşayış yeri vardır. Düşərgələrin bir qismi mağaralarda qazıntı zamanı üzə çıxarılmışdır. Bunlardan biri də "Damcılı" mağarasıdır. Daşsalahlı və Damcılı mağara düşərgələri Qazax rayonunda Daşsalahlı kənd ərazisində Avey dağının ətəklərində qalın qaya qatların altında qeydə alınıb öyrənilmişdir. Damcılı mağara düşərgəsinin stratigrafik quruluşu, arxeoloji materialları onların təbəqələrindən aşkar olunmuş, arxeoloji qalıqları əsasında Azərbaycanda paleolit dövrünə aid qazıntıların fikrini söyləmək mümkündür.

1953-cü ildə professor S.N.Zamyatinin rəhbərliyi ilə

də qeydə alınıb öyrənilmişdir. Daşsalahlı mustye düşərgəsində də ocaq düşərgənin kənarında-qaya döşəmənin çökəldilmiş yerində salınmışdır. Daşsalahlı mağarasının şimal tərəfi açıq olduğuna görə burada müxtəlif qaya daşlarından divar düzəldilmişdir. Həmin divarın dibində ocaq qeydə alınmışdır. Damcılı mustye düşərgəsində qırmızı boya qırıntılarına təsadüf olunmuşdur. Mustye dövrünə aid alətlər əsasən üçbucaq formalı iti uclu, iri dairəvi qaşovlar, diskşəkilli nukleuslar və alət üçün qaşovlar, nukleuslar və qəlpələrəndən ibarətdir. Paleolit dövrünün özündən sonra mezolit keçid daş dövrü başlayır. Mezolit dövrü o qədər də uzun sürməmiş, yeni daş dövrü yəni neolitə əvəz edilmişdir. Mezolit və neolit dövründə Damcılı düşərgəsindən daş alətlərlə yanaşı ocaq qalıqları və az miqdarda tünd-qırmızı oxra (piy qarışmış) qırıntıları da aşkar edilmişdir. Bu dövrdə Damcılıdan karandaşvari nukleusla-

ətkələrində kəşfiyyat xarakterli axtarış aparmaq üçün qoruq ərazisinə dəvət olundu. Damcılı mağarası və mağara düşərgəsinin ətrafında dünya əhəmiyyətli arxeo-

görə Göytəpədən aşkar olunmuş saxsı əynilik göstərdi. Təbəqədən aşkar olunan obsidian alətlər də təbəqənin bu xronoloji dövrə aid olduğunu göstərir. Eyni zamanda

loji irsi kompleks tədqiq etmək üçün 3 tərəfli 5 illik beynəlxalq memorandum imzalandı. Bu memorandum Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən "Avey" Dövlət Tarix-Mədəniyyət qoruğu, AMEA -nin Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutu, Yaponiyanın Tokio Universitetinin Universitet Muzeyi arasında bağlandı.

2016-cı ilin avqust ayının 8-dən 24-nə kimi "Avey" DTMQ-nin ərazisində yerləşən dünya əhəmiyyətli Damcılı mağara düşərgəsində arxeoloji qazıntılara başlanmışdır.

İlkin tədqiqatlar zamanı kəşfiyyat xarakterli 10-a yaxın müxtəlif istiqamətlərdə qazıntı işləri aparılmışdır. Yaponiyalı və yerli arxeoloqların birgə işlədiyi ərazinin 4m dərinliyində qazıntı işləri aparılarkən orta əsrlərə, tunc dövrünün sonuna aid, daha dərinə isə neolit dövrü qalıqları, ocaq yerləri, fauna nümunələri (sümüklər), təxminən yarım metr dərinədə lal təbəqədən aşağıda isə orta paleolit dövrünün son mərhələsinə əks etdirən qəlpə, nüvə tullantıları və alət nümunələri əldə olunmuşdur.

2017-ci ilin iyulun 17-dən başlayaraq artıq 2-ci dəfə beynəlxalq ekspedisiya qoruq ərazisində qazıntılara başladı. Bu il sadəcə bir quyu üzərində işlənərək 5 metrə-dək dərinlikdə qazıntı işləri aparıldı. Qazıntılar zamanı torpaq horizontal təbəqəyə bölündü. 2016-cı ildə olduğu kimi neolit təbəqəsində saxsı qalıqlar az sayda aşkar olundu. Lakin aşkar olunmuş saxsı nümunələri xüsusiyyətlərinə və hazırlanma üsuluna

bu təbəqədən tapılan və təhlil olunan nümunələr təbəqənin yarısını mezolit dövrünə aid edir. Təbəqədən bir neçə, orta paleolit dövrünə aid levallua tipli alət aşkar olunmuşdur. Beynəlxalq ekspedisiya işlərini 2018-ci ildə davam etmək şərtlə iyul ayının 30-u öz işlərini yekunlaşdırdılar.

Əldə olunmuş nümunələrin mütləq tarixi yaşının müəyyənəlməsi üçün Yaponiya laboratoriyalarına göndərildi. Aparılan tədqiqatlar bu təbəqənin mütləq yaşının e.ə. VII minilliyə aid etdi.

12.07.2018-ci il tarixində beynəlxalq ekspedisiya Damcılı mağara düşərgəsində növbəti qazıntı işlərinə start verdi. Aparılan tədqiqatlar nəticəsində burada orta əsrlər, tunc, neolit, mezolit və orta paleolit təbəqələri ardıcıl olaraq aşkarlanıb. Tapılan maddi-mədəniyyət nümunələrinin dövrlərini müəyyənəlmək məqsədi ilə Yaponiya laboratoriyalarına göndərildi.

Beynəlxalq ekspedisiyanın məqsədi ərazinin qədim insan məskəni olduğunu bir daha təsdiqləmək, bundan başqa neolitdən əvvəlki dövrlərə aid maddi sübutlar əldə etməkdir. Tədqiqatların növbəti illərdə də davam etdirilməsi qərara alınıb.

Qeyd edək ki, Azərbaycan ərazisində Qobustandan sonra ilk dəfə Damcılı düşərgəsində toxunulmamış mezolit təbəqəsi qeydə alınıb

Gülmirə Baxşiyeva,
"Avey" Dövlət Tarix-Mədəniyyət qoruğunun elmi işçisi

Bunları bilmək maraqlıdır

● İsveç bankının yaranmasının 300 illiyi ilə əlaqədar olaraq 1969-cu ildə sayca altıncı Nobel mükafatı böyük ixtiraçı alim Alfred Nobelin vəsiyyətnaməsi əsasında 5 bərabər hissəyə bölünmüşdür. İqtisadiyyat üzrə Nobel mükafatı təsis edilmişdir. Bu günə kimi bu mükafata 865 adam layiq görülmüşdür. Bunlardan yalnız 25-i qadındır. Bunların arasında 14 nəfər müsəlman var. Mükafata layiq görülen ilk müsəlman qadın Cənubi Azərbaycandan olan Şirin Ədabidir. 4 nəfərə iki dəfə, bir ailədən iki nəfərə - ata və oğul Birlərə mükafat verilmişdir.

● Dövlət başçılarının xanımlarına "Birinci ledi" titulu veriləməsi ilk dəfə 1849-cu ildən ABŞ-da başlayıb və sonralar bu status dünyanın digər ölkələrində də tətbiq olunub.

● Həddindən artıq yazı yazmaq xəstəliyi "hipografiya" adlanır. Bu insan beynində epilepsiya kimi ortaya çıxır. Bununla da insan həddindən artıq yazı yazmaq xəstəliyinə tutulur. Kitabları, divarları və hətta əlinə nə keçsə üstünü yazmağa başlayır. Dostoyevski bu xəstəlik sindromunu daşıdığı üçün bunu "Dostoyevski" sindromu da adlandırmışdılar. Bu sindroma tutulan ən məşhur adam hollندیyalı rəssam Vinsent Van Qoqdur. O, qardaşına 6-7 səhifə həcmində iki yüzə yaxın məktub yazıb. 1872-1890-cı illər arasında qələmə aldığı məktubların sayı 902 ədəddir. Amerikalı yazar Artur Crev İnman 17 milyon kəlməlik gündəliyi ilə bu sindromu daşıyan yazarlardan hesab olunur.

● "Alo" kəlməsi telefonu icad edən A.Graham Bellin sevgilisi Allessandro Lolita Osvaldonun baş hərfləridir.

● Nişan üzüklerinin tarixi Roma imperiyasına gedib çıxır. III Papa İnnosent nişan və evlilik arasında məcburi gözləmə müddətini tətbiq edəndən sonra nişan üzükleri dəb halını alır. Üzükler əvvəlcə dəmir-dən, sonra isə qızıldan hazırlanan sadə halqa formasında idi. Nişan üzüyünü sol əlin barmağına taxma adəti isə yunanların və romalıların üzük taxılan barmağından birbaşa ürəyə gedən "Vena Amoris" adlı xüsusi damar inanclarından gəlir. 1477-ci ildə gələcək həyat yoldaşına qaş - daşlı hədiyyə edən ilk kişi avstriyalı olub.

● Bakı bulvarının tarixi 1860-cı ildən başlayır. Həmin vaxtlar İçəri şəhəri Xəzər dənizindən ayıran qala divarları var idi. Bakının o vaxtkı qubernatoru Kolyubakin həmin divarların sökülməsi üçün icazə alır. Çünki divarlar hava axınının qarşısını alırdı. Söküntüdə çıxan daşlardan isə bulvarın səkisində döşənir və II Aleksandrın adını daşıyan sahil küçəsi salınır. 1867-ci ildə burada ilk fəvvarə tikilir. 1899-cu ildə sahilə "Bakı Yaxt Klub"u açılır.

● Xəzərin sahilində parkın salınmasına isə 1909-cu ildə başlanılır. İlk bulvar indiki "Kukla" teatrından "Azneft" meydanına qədər idi. Burada "Qız qalası" tərəfdə çimərliklər də salınmışdır. 1910-cu ildə bulvarda Bakıda ilk kino-teatr olan "Fenomen" tikilmişdir. Hazırda Dövlət Kukla Teatrının binasıdır. Bakı bulvarı 1998-ci ildən "Milli Park" statusunu alıb. Hazırda dünyada ərazisinin böyüklüyünə görə Parisdə Sena çayı sahilindəki bulvardan sonra ikinci yerdədir.

● 1936-sı ildə "Paraşüt qülləsi" tikilib. 1960-cı ildə orada insan ölümündən sonra tikili "Saat qülləsi" adlandırıldı.

● Bakı meri Əliş Ləmbəranski 1961-ci ildə "Mirvari" restoranını tikdirdi. O, belə bir kafeni Skandinaviya ölkələrinə səfərə gedərkən görmüşdür. "Veneziya" kanalı da onun göstərişi əsasında tikilmişdir.

Təqdim etdi:
S.Əhmədova

Qazax rayonu Daşsalahlı kənd ərazisində Avey dağında mağaralarda Azərbaycanda daş dövrünün öyrənilməsi ilə əlaqədar kəşfiyyat xarakterli tədqiqat işləri aparılmışdır. Sonralar Azərbaycanda daş dövrünün ilk elmi tədqiqi 1956-cı ildən M.M.Hüseynov tərəfindən başlanmışdır. Keçən müddətdə bu ərazidə daş dövrünün ayrı-ayrı mərhələlərinə, xüsusən paleolit və mezolit dövrlərinə aid bir sıra qiymətli abidələr üzə çıxarılmış və öyrənilmişdir. Hazırda Azərbaycanda stratigrafik (süxur laylarının yatım ardıcılığını, qarşılıqlı əlaqələrini, ilkin yatım formalarını, nisbi və mütləq yaşını tədqiq etmək) baxımdan düzgün sənədləşdirilmiş bir neçə paleolit düşərgəsi mövcuddur.

Mustye dövrü abidələri qazıntı halında Daşsalahlı və Damcılı mağara düşərgəsin-

rin tapılması da çox əhəmiyyətlidir.

1956- 58-ci illərdə aparılan arxeoloji qazıntılar nəticəsində mağaralardan qarışıq təbəqələrdən 8 mindən artıq daş kəsici alətlə, müxtəlif heyvanlara aid sümüklər, kül izləri tapılıb.

Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi Avey dağının Damcılı mağarasında əldə olunan Daş dövrü yadigarları forma və müqayisəsinə görə alt paleolit, üst paleolit, mezolit və neolit dövrlərinə əhatə etmişdir.

"Avey" Dövlət Tarix-Mədəniyyət qoruğunun arxeoloji qazıntı işlərinin ikinci mərhələsi 2015-ci ildə aparıldı. 2015-ci ilin yayında Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təşəbbüsü ilə Yaponiyanın Tokio Universitetinin daş dövrü mütəxəssisi professor Yoşihito Nişiaçinin rəhbərliyi ilə böyük bir heyət Avey dağı

DƏLİ KÜR

Təsisçi:
"Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyi
Ünvan: Cəfər Xəndan 19a
Tel: 561-74-06, 563-18-10
Qəzet 1994-cü ilin mayından çıxır

VÖEN 1400521171
H/H
Az48TURA380900179386000101944
"Turan" bank
Qəzet "Dəli Kür" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnməmişdir.

Qəzet Azərbaycan Respublikası Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində qeydə alınmışdır. Lisenziya № V261
İndeks: 66975
Tiraj: 1000
Müəllifin mövqeyi redaksiyanın mövqeyi ilə uyğun olmaya bilər

Baş redaktor
Osman ƏNVƏROĞLU